

ตารางที่ 7.3 วิธีการตรวจสอบการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากคนต่างด้าวให้แก่คนไทย
(ผู้ตอบตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ) (จำนวนผู้ตอบ 36 คน)

วิธีตรวจสอบ	จำนวนคนซึ่งใช้วิธีตรวจสอบนี้
- ให้นายจ้างเขียนรายงานการประเมินการถ่ายทอด	13
- ให้คนต่างด้าวเขียนรายงานการถ่ายทอด	19
- ให้คนไทยซึ่งเป็นเพื่อนร่วมงานของคนต่างด้าวเขียนรายงานการถ่ายทอด	11
- เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานจัดหางานไปตรวจสอบและประเมินผลเอง	24
- เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานจัดหางานไปตรวจสอบ	1
- อื่นๆ	-

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 3 ในแบบสอบถามสำหรับจัดหางานจังหวัด

คำถามข้อ 3: (ในกรณีที่หน่วยงานของท่านออกใบอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานโดยกำหนดให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่คนไทย ท่านตรวจสอบว่าผู้ได้รับอนุญาตทำตามเงื่อนไขการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่คนไทยหรือไม่)
... ตรวจสอบ โดย (ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ ...)

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับการถ่ายทอดความรู้หรือประสบการณ์จากคนต่างด้าวซึ่งทำงานในประเทศไทยให้แก่คนไทย (จำนวนผู้ตอบ 39 คน)

ถ่ายทอด	ไม่ถ่ายทอด	ไม่ตอบคำถาม/คำตอบกำกวม/อื่นๆ	รวม
32	7	-	39

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 1 ในแบบสอบถามสำหรับสมาชิกสภา

คำถามข้อ 1: ในปัจจุบัน คนต่างด้าว(ต่างชาติ)ระดับฝีมือในประเทศเป็นจำนวนไม่น้อย ท่านคิดว่าคนเหล่านั้นถ่ายทอดความรู้หรือประสบการณ์ของเขาให้แก่คนไทยหรือไม่]

ตารางที่ 8.1: ความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับระดับของการถ่ายทอดความรู้หรือประสบการณ์จากคนต่างด้าวซึ่งทำงานในประเทศไทยให้แก่คนไทย (จำนวนผู้ตอบ 32 คน)

ระดับของการถ่ายทอด	จำนวน (คน)
มาก	1
พอควร	18
น้อย	6
น้อยมาก	7
ไม่ตอบคำถาม/คำตอบกำกวม/อื่นๆ	-
รวม	32

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 2 ในแบบสอบถามสำหรับสมาชิกสภา

คำถามข้อ 2: ถ้าคำตอบในข้อ 1. คือ "ถ่ายทอด" ขอให้ท่านประมาณระดับของการถ่ายทอดว่ามีเพียงใด]

ตารางที่ 9: ความคิดเห็นของสมาชิกวุฒิสภาเกี่ยวกับการถ่ายทอดความรู้หรือประสบการณ์จากคนต่างด้าวซึ่งทำงานในประเทศไทยให้แก่คนไทย (จำนวนผู้ตอบ 27 คน)

ถ่ายทอด	ไม่ถ่ายทอด	ไม่ตอบคำถาม/ คำตอบกำกวม/อื่นๆ	รวม
22	5	-	27

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 1 ในแบบสอบถามสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

คำถามข้อ 1: ในปัจจุบัน คนต่างด้าว(ต่างชาติ)ระดับมีฝีมือในประเทศเป็นจำนวนไม่น้อย ท่านคิดว่าคนเหล่านั้นถ่ายทอดความรู้หรือประสบการณ์ของเขาให้แก่คนไทยหรือไม่]

ตารางที่ 9.1 ความคิดเห็นของสมาชิกวุฒิสภาเกี่ยวกับระดับของการถ่ายทอดความรู้หรือ
ประสบการณ์จากคนต่างด้าวซึ่งทำงานในประเทศไทยให้แก่คนไทย
(จำนวนผู้ตอบ 22 คน)

ระดับของการถ่ายทอด	จำนวน (คน)
มาก	1
พอควร	12
น้อย	8
น้อยมาก	1
ไม่ตอบคำถาม/คำตอบกำกวม/อื่นๆ	-
รวม	22

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 2 ในแบบสอบถามสำหรับสมาชิกรัฐสภา
คำถามข้อ 2: ถ้าคำตอบในข้อ 1. คือ "ถ่ายทอด" ขอให้ท่านประมาณระดับของการถ่ายทอด
ว่ามีเพียงใด]

ตารางที่ 10 กรมหรือหน่วยงานของผู้ตอบคำถามมีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับเงื่อนไขในส่วนว่าด้วย
"การถ่ายทอดเทคโนโลยีแผ่นใหม่" และ "งานที่นำเทคโนโลยีซึ่งคนไทยทำไม่ได้เข้ามา
เผยแพร่และถ่ายทอดให้แก่คนไทย" (ตามที่ปรากฏในข้อ 6.1.6 และข้อ 7.9 ของ
"ระเบียบกรมจัดหางาน 30 พ.ศ. 37") หรือไม่ (จำนวนผู้ตอบ 47 คน)

มี	ไม่มี	ไม่ตอบคำถาม/ คำตอบกำกวม/อื่นๆ	รวม
28	18	1	47

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 2 ในแบบสอบถามสำหรับจัดหางานจังหวัด
คำถามข้อ 2 (ส่วนต้น): กรมหรือหน่วยงานของท่านมีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับเงื่อนไข
ตามข้อ 6.1.6 และ ข้อ 7.9 ของ "ระเบียบกรมจัดหางาน 30 พ.ศ. 37" หรือไม่]

ตารางที่ 10.1 ในกรณีที่กรมหรือหน่วยงานของผู้ตอบคำถามไม่มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับเงื่อนไขในส่วนว่าด้วย"การถ่ายทอดเทคโนโลยีแผนใหม่" และ "งานที่นำเทคโนโลยีซึ่งคนไทยทำไม่ได้เข้ามาเผยแพร่และถ่ายทอดให้แก่คนไทย" (ตามที่ปรากฏในข้อ 6.1.6 และข้อ 7.9 ของ"ระเบียบกรมจัดหางาน 30 พ.ค. 37") ผู้ตอบคำถามเห็นว่าการพิจารณาคำขอใบอนุญาตเป็นดุลยพินิจของผู้ตอบโดยแท้หรือไม่ (จำนวนผู้ตอบ 18 คน)

เป็น	ไม่เป็น	ไม่ตอบคำถาม/ คำตอบกำกวม/อื่นๆ	รวม
9	3	6	18

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 2 ในแบบสอบถามสำหรับจัดหางานจังหวัด
คำถามข้อ 2 (ส่วนท้าย): ถ้าคำตอบข้างต้น คือ 'ไม่มี' การพิจารณาข้างต้นเป็น
ดุลยพินิจของท่านโดยแท้หรือไม่]

ตารางที่ 11 การมีอยู่ของบัญชีรายชื่อสาขาอาชีพหรือวิชาที่จัดว่าเป็น "สาขา/เทคโนโลยีที่คนไทยยังทำไม่ได้" และ/หรือเป็น "สาขาที่จำนวนคนไทยมีไม่เพียงพอที่จะสนองความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศ" สำหรับให้เจ้าหน้าที่ซึ่งพิจารณาใบอนุญาตทำงานใช้ประกอบในการพิจารณาคำขออนุญาตทำงานของคนต่างด้าว
(จำนวนผู้ตอบ 47 คน)

มี	ไม่มี	ไม่ตอบคำถาม/ คำตอบกำกวม/อื่นๆ	รวม
1	44	2	47

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 7 ในแบบสอบถามสำหรับจัดหางานจังหวัด

คำถามข้อ 7 (ส่วนต้น): กรมและ/หรือหน่วยงานของท่านมีบัญชีรายชื่อสาขาอาชีพหรือวิชาที่จัดว่าเป็น "สาขา/เทคโนโลยีที่คนไทยยังทำไม่ได้" และ/หรือเป็น "สาขาที่จำนวนคนไทยมีไม่เพียงพอที่จะสนองความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศ" ไว้สำหรับท่านหรือเจ้าหน้าที่ของท่านใช้ในการประกอบการพิจารณาคำขออนุญาตทำงานของคนต่างด้าวหรือไม่]

ตารางที่ 11a จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานโดยถูกกฎหมายตามมาตรา 12:
ปี 2530 - 2538

ปี	จำนวน	ปี	จำนวน
2538 ¹	5,866	2537 ¹	1,997
2536 ²	145	2535 ²	296
2534 ²	798	2533 ³	379
2532 ³	820	2531 ³	760
2530 ⁴	594	2529 ⁵	1,181

File:Appendix 1a

¹ ฝ่ายสถิติและทะเบียน กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานฯ

² Human Resources Management in the Rapid Economic Development Process of Thailand," by Sunanta Siengthai, Faculty of Commerce and Accountancy, Thammasat University, Feb. 1996, p. 28.

³ กองงานคนต่างด้าว กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานฯ ตามที่ปรากฏในตาราง 3 ของเอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง "แรงงานต่างชาติในไทย: ใครได้ใครเสีย" วันที่ 17 มีนาคม 2539 ณ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

⁴ สถิติแรงงาน ปี 2530 (ตารางที่ 4.2)

⁵ สถิติแรงงานปี 2529 (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 12 ความเห็นของจัดหางานจังหวัดที่มีต่อการมีมติ ครม. ปี 39 (จำนวนผู้ตอบ 47 คน)

เห็นด้วยกับ มติฯ	ไม่เห็นด้วยกับมติฯ	ไม่ตอบคำถาม/ คำตอบกำกวม/อื่นๆ	รวม
44	3	-	47

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 9 ในแบบสอบถามสำหรับจัดหางานจังหวัด

คำถามข้อ 9 (ส่วนต้น): "ท่านเห็นด้วยกับการอนุญาตให้คนสัญชาติพม่า ลาวและเขมรซึ่งเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายทำงานได้ตามมาตรา 12 (2) ตามมติ ครม. ที่ออกเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2539 (รวมทั้งมติ ครม. อื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งออกมาหลังจากนั้น)หรือไม่"]

ตารางที่ 13 ความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีต่อการมี มติ ครม. ปี 39
(จำนวนผู้ตอบ 39 คน)

เห็นด้วยกับมติฯ	ไม่เห็นด้วยกับมติฯ	ไม่ตอบคำถาม/ คำตอบกำกวม/อื่นๆ	รวม
23	16	-	39

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 7 ในแบบสอบถามสำหรับสมาชิกรัฐสภา

คำถามข้อ 7: "ท่านเห็นด้วยกับการที่รัฐบาลอนุญาตให้คนสัญชาติพม่า ลาวและเขมร (ซึ่งเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายและอยู่ในระหว่างการรอถูกส่งตัวกลับประเทศของเขา) ทำงานบางประเภทใน 43 จังหวัด (ตามมติคณะรัฐมนตรีที่ออกเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2539 และ มติอื่นที่เกี่ยวข้อง) หรือไม่"]

ตารางที่ 14 ความเห็นของสมาชิกวุฒิสภาที่มีต่อการมีมติ ครม. ปี 39 (จำนวนผู้ตอบ 27 คน)

เห็นด้วยกับมติฯ	ไม่เห็นด้วยกับมติฯ	ไม่ตอบคำถาม/ คำตอบกำกวม/อื่นๆ	รวม
17	9	1 ¹	27

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 7 ในแบบสอบถามสำหรับสมาชิกวุฒิสภา]

คำถามข้อ 7: "ท่านเห็นด้วยกับการที่รัฐบาลอนุญาตให้คนสัญชาติพม่า ลาวและเขมร (ซึ่งเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายและอยู่ในระหว่างการรอถูกส่งตัวกลับประเทศของเขา) ทำงานบางประเภทใน 43 จังหวัด (ตามมติคณะรัฐมนตรีที่ออกเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2539 และมติอื่นที่เกี่ยวข้อง) หรือไม่?"

ตารางที่ 15 ความเห็นของหอการค้าจังหวัดที่มีต่อการมีมติ ครม. ปี 39 (จำนวนผู้ตอบ 25 คน)

เห็นด้วยกับมติฯ	ไม่เห็นด้วยกับมติฯ	ไม่ตอบคำถาม/ คำตอบกำกวม/อื่นๆ	รวม
21	3	1	25

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 6 ในแบบสอบถามสำหรับหอการค้าจังหวัด]

คำถามข้อ 6: "หอการค้าของท่านเห็นด้วยกับมติ ครม. ปี 39 หรือไม่?"

¹ ผู้ตอบนี้ระบุว่าเห็นด้วยกับการอนุญาตให้เฉพาะภาคใต้ซึ่งขาดแคลนแรงงานเท่านั้น

ตารางที่ 16 เหตุผลของจัดหางานจังหวัดที่เห็นด้วยกับการมีมติ ครม. ปี 39 (จำนวนผู้ตอบ 44 คน)

เหตุผล	จำนวน (คน)
แรงงานระดับไร้ฝีมือในประเภทงานที่อนุญาตขาดแคลน ฉะนั้นควรให้คนต่างชาติดังกล่าวทำงานได้ชั่วคราวเท่าที่จำเป็น	39
เหตุผลทางมนุษยธรรม	5
เหตุผลอื่น	15

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 9 ในแบบสอบถามสำหรับจัดหางานจังหวัด]

คำถามข้อ 9 (ส่วนกลาง): "ท่านเห็นด้วยกับการอนุญาตให้คนสัญชาติพม่า ลาวและเขมรซึ่งเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายทำงานได้ตามมาตรา 12 (2) ตามมติ ครม. ที่ออกเมื่อ วันที่ 25 มิถุนายน 2539 (รวมทั้งมติ ครม. อื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งออกมาหลังจากนั้น) ... เห็นด้วย เพราะ ..."

ตารางที่ 17 เหตุผลของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เห็นด้วยกับการมีมติ ครม. ปี 2539 (จำนวนผู้ตอบ 23 คน)

เหตุผล	จำนวน (คน)
แรงงานระดับไร้ฝีมือในประเภทงานที่อนุญาตขาดแคลน ฉะนั้นควรให้คนต่างชาติดังกล่าวทำงานได้ชั่วคราวเท่าที่จำเป็น	15
เหตุผลทางมนุษยธรรม	8
เหตุผลอื่น	4
คำตอบกำกวม/ไม่ตอบคำถาม	2

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 8 ในแบบสอบถามสำหรับสมาชิกสภา]

คำถามข้อ 8: "ถ้าคำตอบในข้อ 7 คือ 'เห็นด้วย' โปรดระบุเหตุผล (เลือกได้มากกว่าหนึ่งข้อ) ..."

ตารางที่ 18 เหตุผลของสมาชิกวุฒิสภาที่เห็นด้วยกับการมีมติ ครม. ปี 39 (จำนวนผู้ตอบ 17 คน)

เหตุผล	จำนวน (คน)
แรงงานระดับไร้ฝีมือในประเภทงานที่อนุญาต ขาดแคลน ฉะนั้นควรให้คนต่างชาติดังกล่าว ทำงานได้ชั่วคราวเท่าที่จำเป็น	16
เหตุผลทางมนุษยธรรม	3
เหตุผลอื่น	3

ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 8 ในแบบสอบถามสำหรับสมาชิกรัฐสภา

คำถามข้อ 8: "ถ้าคำตอบในข้อ 7 คือ 'เห็นด้วย' โปรดระบุเหตุผล (เลือกได้มากกว่าหนึ่งข้อ) ...]"

ตารางที่ 19 เหตุผลของหอการค้าจังหวัดที่เห็นด้วยกับการมีมติ ครม. ปี 39 (จำนวนผู้ตอบ 21 คน)

เหตุผล	จำนวน (คน)
แรงงานระดับไร้ฝีมือในประเภทงานที่อนุญาต ขาดแคลน ฉะนั้นควรให้คนต่างชาติดังกล่าว ทำงานได้ชั่วคราวเท่าที่จำเป็น	20
เหตุผลทางมนุษยธรรม	8
เหตุผลอื่น	7

ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 7 ในแบบสอบถามสำหรับหอการค้าจังหวัด

คำถามข้อ 7: "ถ้าคำตอบในข้อ 6 คือ 'เห็นด้วย' โปรดระบุเหตุผล (เลือกได้มากกว่าหนึ่งข้อ) ...]"

ตารางที่ 20 เหตุผลของจัดหางานจังหวัดที่ไม่เห็นด้วยกับการมีมติ ครม. ปี 39

(จำนวนผู้ตอบ 3 คน)

เหตุผล	จำนวน (คน)
แรงงานไทยมีเพียงพออยู่แล้ว	-
เหตุผลอื่น (ควบคุมไม่ได้ นายจ้างเล็งกฎหมายแรงงาน และจะมีปัญหาสังคมอื่นตามมา)	3

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 9 ในแบบสอบถามสำหรับจัดหางานจังหวัด]

คำถามข้อ 9 (ส่วนท้าย): "ท่านเห็นด้วยกับการอนุญาตให้คนสัญชาติพม่า ลาวและเขมรซึ่งเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายทำงานได้ตามมาตรา 12 (2) ตามมติ ครม. ที่ออกเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2539 (รวมทั้งมติ ครม. อื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งออกมาหลังจากนั้น) ... ไม่เห็นด้วย เพราะ ..."

ตารางที่ 21 เหตุผลของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่เห็นด้วยกับการมีมติ ครม. ปี 39

(จำนวนผู้ตอบ 16 คน)

เหตุผล	จำนวน (คน)
แรงงานไทยมีเพียงพออยู่แล้ว	11
ทำให้แรงงานไทยมีคู่แข่งมากขึ้น	7
เปิดโอกาสให้นายจ้างเอารัดเอาเปรียบคนเหล่านั้น (หมายถึงแรงงานต่างชาติ)	11
เหตุผลอื่น	3
ไม่ตอบ	1

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 9 ในแบบสอบถามสำหรับสมาชิกสภา]

คำถามข้อ 9: "ถ้าคำตอบในข้อ 7 คือ 'ไม่เห็นด้วย' โปรดระบุเหตุผล (เลือกได้มากกว่าหนึ่งข้อ) ..."

ตารางที่ 22 เหตุผลของสมาชิกรัฐสภาที่ไม่เห็นด้วยกับการมีมติ ครม. ปี 39

(จำนวนผู้ตอบ 9 คน)

เหตุผล	จำนวน (คน)
แรงงานไทยมีเพียงพออยู่แล้ว	5
ทำให้แรงงานไทยมีคู่แข่งมากขึ้น	3
เปิดโอกาสให้นายจ้างเอารัดเอาเปรียบคนเหล่านั้น (หมายถึงแรงงานต่างชาติ)	6
เหตุผลอื่น	3

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 9 ในแบบสอบถามสำหรับสมาชิกรัฐสภา]

คำถามข้อ 9: "ถ้าคำตอบในข้อ 7 คือ 'ไม่เห็นด้วย' โปรดระบุเหตุผล (เลือกได้มากกว่าหนึ่งข้อ) ..."

ตารางที่ 23 เหตุผลของหอการค้าจังหวัดที่ไม่เห็นด้วยกับการมีมติ ครม. ปี 39

(จำนวนผู้ตอบ 3 คน)

เหตุผล	จำนวน (คน)
แรงงานไทยมีเพียงพออยู่แล้ว	2
ทำให้แรงงานไทยมีคู่แข่งมากขึ้น	1
เหตุผลอื่น	3

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 8 ในแบบสอบถามสำหรับหอการค้าจังหวัด]

คำถามข้อ 8: "ถ้าคำตอบในข้อ 6 คือ 'ไม่เห็นด้วย' โปรดระบุเหตุผล (เลือกได้มากกว่าหนึ่งข้อ) ..."

ตารางที่ 24 สถิติ "แรงงานต่างชาติที่ผิดกฎหมาย" ในประเทศไทย: การเปรียบเทียบ จำนวน"คนงานต่างชาติผิดกฎหมาย" ที่กรมการจัดหางานประมาณการไว้เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2539 และจำนวนแรงงานพม่า ลาวและเขมรซึ่งได้รายงานตัวต่อหน่วยงานของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและขอใบอนุญาตทำงานตามมาตรา 12 (2)¹

(N/A = Not Applicable - = น้อยกว่าที่ประมาณการไว้ + = มากกว่าที่ประมาณการไว้

* = ตัวเลขที่ไม่แน่นอน เพราะตัวเลขจากแหล่งที่มาขัดกัน

หมายเหตุ ตัวเลข ใบอนุญาตที่ออกแล้วเป็นตัวเลขที่รายงานเมื่อวันที่ 08/01/40)

จังหวัด	จำนวนที่ประมาณการ	จำนวนที่มา รายงานตัวกับ ตม.	จำนวนต่าง	จำนวนใบอนุญาต ที่ออกแล้ว
1. กรุงเทพฯ	275,340 (100%)	56,001 (20.34%)	- 219,339 (- 79.66%)	17,679
2. ตาก	67,864 (100%)	14,476 (21.33%)	- 53,388 (- 78.67%)	5,844
3. สมุทรสาคร	50,300 (100%)	2,563 ² (5.1%)	- 47,747 (- 94.90%)	18,428

¹ ตารางนี้สร้างขึ้นจากข้อมูลที่ปรากฏในรายงานการวิจัยเรื่อง "การประเมินจำนวนคนงานต่างชาติที่ลักลอบเข้ามาทำงานในประเทศไทย" โดย ชยยุทธ แฉล้มวงษ์ (มีนาคม 2539) หน้า 8 - 9 และจากข้อมูล (ระหว่างวันที่ 1/9/39 - 20/12/39) ที่ปรากฏในแผ่นปลิวเรื่อง "การออกใบอนุญาตทำงานของแรงงานต่างชาติผิดกฎหมาย" จัดทำโดยกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน เมื่อวันที่ 25/12/39 และเมื่อวันที่ 08/01/40

² ตัวเลขที่ปรากฏในแผ่นปลิวเรื่อง "การออกใบอนุญาตทำงานของแรงงานต่างชาติผิดกฎหมาย" จัดทำโดยกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน เมื่อวันที่ 08/01/40 คือ 25,363

ตารางที่ 24 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนที่ ประมาณการ	จำนวนที่มาราย งานตัวกับ ตม	จำนวนต่าง	จำนวนใบอนุญาต ที่ออกแล้ว
4. สมุทรปราการ	30,000 (100%)	12,816 (42.72%)	- 17,184 (- 57.28%)	4,966
5. เชียงใหม่	29,000 (100%)	19,320 (66.62%)	- 9,680 (-33.38%)	11,614
6. ระนอง	27,898 (100%)	29,648 (106.27%)	+ 1,750	8,206
7. เชียงราย	27,340 (100%)	7,088 (25.92%)	- 20,252 (- 74.08%)	4,407
8. พังงา	26,290 (100%)	18,589 (70.70%)	- 7,701 (- 29.30%)	10,486
9. จันทบุรี	26,000 (100%)	3,722 (14.31%)	- 22,278 (- 85.69%)	3,654
10. นครสวรรค์	24,050 (100%)	2,678 (11.13%)	- 21,372 (- 88.87%)	2,606
11. แม่ฮ่องสอน	20,000 (100%)	4,794 (23.97%)	- 15,206* (- 76.03%)	4,622
12.ภูเก็ต	14,000 (100%)	19,674 (140.53%)	+ 5,674	6,732
13. พิษณุโลก	13,500* (100%)	680 (5.04%)	- 12,820* (- 94.96%)	650
14.สมุทรสงคราม	13,040 (100%)	6,873 (52.71%)	- 6,167 (- 47.29%)	6,524

ตารางที่ 24 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนที่ ประมาณการ	จำนวนที่มาราย งานตัวกับ คม.	จำนวนต่าง	จำนวนใบอนุญาต ที่ออกแล้ว
15. สุพรรณบุรี	12,000 (100%)	6,412 (53.43%)	- 5,588 (- 46.57%)	2,804
16. ราชบุรี	12,000 (100%)	10,884 (90.7%)	- 1,116 (- 9.30%)	7,586
17. กาญจนบุรี	10,000 (100%)	1,204 (12.04%)	- 8,796 (- 87.96%)	1,127
18. ชุมพร	8,603 (100%)	7,051 (81.96%)	- 1,552 (- 18.04%)	8,117
19. กาญจนบุรี	8,500 (100%)	16,218 (190.8%)	+ 7,718	13,140
20. กำแพงเพชร	6,203 (100%)	2,594 (41.82%)	- 3,609 (- 58.18%)	2,566
21. ระยอง	5,800 (100%)	8,854 (152.65%)	+ 3,054	7,429
22. นครศรี- ธรรมราช	5,360 (100%)	3,018 (56.30%)	- 2,342 (- 43.7%)	3,001
23. ปัตตานี	5,000 (100%)	5,014 (100.28%)	+ 14	3,756
24. กระบี่	4,665* (100%)	1,756 (37.64%)	- 2,909* (- 62.36%)	1,377
25. ฉะเชิงเทรา	3,704* (100%)	5,086 (137.31%)	+ 1,382	5,398
26. สระบุรี	3,550 (100%)	2,368 (66.70%)	- 1,182 (- 33.3%)	2,543

ตารางที่ 24 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนที่ ประมาณการ	จำนวนที่มาราย งานตัวกับ ตม	จำนวนต่าง	จำนวนใบอนุญาต ที่ออกแล้ว
27. สุราษฎร์ธานี	2,890 (100%)	2,096 (72.52%)	- 794* (- 27.48%)	11,646
28. ประจวบคีรี- ขันธ์	1,910 (100%)	5,763 (301.73%)	+ 3,853	4,020
29. นนทบุรี	1,480 (100%)	6,933 (468.44%)	+ 5,453	3,814
30. เพชรบุรี	1,280 (100%)	2,415 (188.67%)	+ 1,135	2,109
31. นครปฐม	1,245 (100%)	5,794 (465.38%)	+ 4,549	1,965
32. นราธิวาส	1,180 (100%)	823 (69.74%)	- 357 (- 30.26%)	802
33. ตรัง	1,000 (100%)	4,646 (464.6%)	+ 3,646	1,861
34. ขอนแก่น	850* (100%)	280 (32.94%)	- 570* (- 67.26%)	177
35. ปทุมธานี	818 (100%)	7,886 (964.06%)	+ 7,068	4,352
36. ตราค	750* (100%)	9,608 (1,281.07%)	+ 8,856*	9,605
37. สงขลา	680 (100%)	5,163 (759.26%)	+ 4,483	4,615
38. ชลบุรี	475 (100%)	11,511 (2,423.37%)	+ 11,036	5,695

ตารางที่ 24 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนที่ ประมาณการ	จำนวนที่มีราย งานตัวกับ ตม	จำนวนต่าง	จำนวนใบอนุญาต ที่ออกแล้ว
39. สตูล	430 (100%)	1,113 (258.84%)	+ 683	1,109
40. ยะลา	415* (100%)	3,572 (860.72%)	+ 3,157*	2,213
41. นครราชสีมา	176 (100%)	1,017 (577.84%)	+ 841	1,122
42. ลำพูน	34 (100%)	937 (2,755.88%)	+ 903	899
43. อุทัยธานี	28 (100%)	269 (960.71%)	+ 241	313
รวมย่อย (รายการ 1-43)	742,686* (100%)	339,207 ³ (45.67%)	- 403,479* (- 54.33%)	221,579
44. ชะลา	1,290	N/A	N/A	N/A
45. พัทลุง	0	N/A	N/A	N/A
46. แพร่	0	N/A	N/A	N/A
47. ลำปาง	800	N/A	N/A	N/A
48. สุโขทัย	1,292	N/A	N/A	N/A
49. พะเยา	0	N/A	N/A	N/A

³ตัวเลขที่ปรากฏในแผ่นปลิวเรื่อง "การออกใบอนุญาตทำงานของแรงงานต่างชาติดังกล่าว" จัดทำโดยกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานฯ เมื่อวันที่ 08/01/40 คือ 371,971

ตารางที่ 24 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนที่ ประมาณการ	จำนวนที่มาราย งานตัวกับ ตม.	จำนวนต่าง	จำนวนใบอนุญาต ที่ออกแล้ว
50. น่าน	573	N/A	N/A	N/A
51. พิจิตร	498	N/A	N/A	N/A
52. เพชรบูรณ์	62	N/A	N/A	N/A
53. อุตรดิตถ์	0	N/A	N/A	N/A
54. ชัยนาท	20	N/A	N/A	N/A
55. อ่างทอง	0	N/A	N/A	N/A
56. สิงห์บุรี	46	N/A	N/A	N/A
57. สุรินทร์	491*	N/A	N/A	N/A
58. กาฬสินธุ์	0	N/A	N/A	N/A
59. เลย	1,431	N/A	N/A	N/A
60. หนองคาย	300	N/A	N/A	N/A
61. บุรีรัมย์	620*	N/A	N/A	N/A
62. มหาสารคาม	54	N/A	N/A	N/A
63. สกลนคร	0	N/A	N/A	N/A
64. ร้อยเอ็ด	0	N/A	N/A	N/A
65. มุกดาหาร	1,432	N/A	N/A	N/A
66. นครพนม	1,825	N/A	N/A	N/A
67. อุบลราชธานี	30	N/A	N/A	N/A
68. อุครธานี	350	N/A	N/A	N/A
69. ชัยภูมิ	1	N/A	N/A	N/A
70. หนองบัวลำภู	0	N/A	N/A	N/A
71. อำนาจเจริญ	34	N/A	N/A	N/A
72. บัณฑิต	1	N/A	N/A	N/A
73. ศรีสะเกษ	30*	N/A	N/A	N/A

ตารางที่ 24 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวนที่ ประมาณการ	จำนวนที่มาราย งานตัวกับ คม	จำนวนต่าง	จำนวนใบอนุญาต ที่ออกแล้ว
74. นครนายก	0	N/A	N/A	N/A
75. ปราจีนบุรี	0	N/A	N/A	N/A
76. สระแก้ว	0	N/A	N/A	N/A
รวมย่อย (รายการ 44-76)	11,180*	N/A	N/A	N/A
รวม (ทั้งสิ้น)	742,799*			

ตารางที่ 25 ความเห็นของจัดหางานจังหวัดเกี่ยวกับการขยายระยะเวลาให้มีการรายงานตัวและ
ขอใบอนุญาตทำงานตามมติ ครม. ปี 39 (จำนวนผู้ตอบ 47 คน)

เห็นควรขยายระยะ- เวลาฯ	ไม่เห็นด้วยกับการขยาย ระยะเวลา	ไม่ตอบคำถาม/ คำตอบกำกวม/อื่นๆ	รวม
12	34	1	47

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 11 แบบสอบถามสำหรับจัดหางานจังหวัด

คำถามข้อ 11 (ส่วนต้น): "ท่านคิดว่าควรขยายระยะเวลาที่จะอนุญาตให้นายจ้างนำแรงงานต่างด้าว
มารายงานตัวและขอใบอนุญาตทำงานตามมติ ครม. ปี 39 ออกไปอีก 90 วันหรือไม่"]

ตารางที่ 26 ความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับการขยายระยะเวลาให้มีการรายงานตัวและขอใบอนุญาตทำงานตาม มติ ครม. ปี 39 (จำนวนผู้ตอบ 39 คน)

เห็นควรขยายระยะ-เวลา	ไม่เห็นด้วยกับการขยายระยะเวลา	ไม่ตอบคำถาม/คำตอบกำกวม/อื่นๆ	รวม
10	22	7	39

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 10 แบบสอบถามสำหรับสมาชิกสภา

คำถามข้อ 10: "ท่านคิดว่ารัฐบาลควรขยายระยะเวลาให้นายจ้างนำคนสัญชาติพม่า ลาว และเขมร (ซึ่งเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย) มารายงานตัวและขอใบอนุญาตทำงาน (ตามมติ ครม. ที่ออกเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2539 และมติอื่นที่เกี่ยวข้อง) หรือไม่"]

ตารางที่ 27 ความเห็นของสมาชิกวุฒิสภาเกี่ยวกับการขยายระยะเวลาให้มีการรายงานตัวและขอใบอนุญาตทำงานตาม มติ ครม. ปี 39 (จำนวนผู้ตอบ 27 คน)

เห็นควรขยายระยะ-เวลา	ไม่เห็นด้วยกับการขยายระยะเวลา	ไม่ตอบคำถาม/คำตอบกำกวม/อื่นๆ	รวม
9	17	1	27

[ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 10 แบบสอบถามสำหรับสมาชิกสภา

คำถามข้อ 10: "ท่านคิดว่ารัฐบาลควรขยายระยะเวลาให้นายจ้างนำคนสัญชาติพม่า ลาว และเขมร (ซึ่งเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย) มารายงานตัวและขอใบอนุญาตทำงาน (ตามมติ ครม. ที่ออกเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2539 และมติอื่นที่เกี่ยวข้อง) หรือไม่"]

ตารางที่ 28 ความเห็นของหอการค้าจังหวัดเกี่ยวกับการขยายระยะเวลาให้มีการรายงานตัวและขอใบอนุญาตทำงานตาม มติ ครม. ปี 39 (จำนวนหอการค้า 25 แห่ง)

เห็นควรขยายระยะ- เวลา	ไม่เห็นด้วยกับการขยาย ระยะเวลา	ไม่ตอบคำถาม/ คำตอบกำกวม/อื่นๆ	รวม
21	4	-	25

ที่มา: คำตอบของคำถามข้อ 9 แบบสอบถามสำหรับหอการค้าจังหวัด

คำถามข้อ 9 "หอการค้าของท่านคิดว่ารัฐบาลควรขยายระยะเวลาให้นายจ้างนำคนสัญชาติพม่า ลาว และเขมร (ซึ่งเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย) มารายงานตัวและขอใบอนุญาตทำงาน (ตามมติ ครม. ปี 39 หรือไม่"]

ตารางที่ 29 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดให้มีบัญชีรายชื่อสาขาอาชีพหรือวิชาที่จัดว่าเป็น "สาขาเทคโนโลยีที่คนไทยยังทำไม่ได้" และ/หรือเป็นสาขาที่จำนวนคนไทยมีไม่เพียงพอที่จะสนองความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศ" สำหรับให้เจ้าหน้าที่ซึ่งพิจารณาใบอนุญาตทำงานใช้ประกอบในการพิจารณาคำขอ : อนุญาตทำงานของคนต่างด้าว (จำนวนผู้ตอบ 47 คน)

ควรจัดให้มีบัญชีฯ	ไม่ควรจัดให้มีบัญชี	ไม่ตอบคำถาม/ คำตอบกำกวม/อื่นๆ	รวม
36	4	7	47

ผนวก 2

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ 281¹

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า ในปัจจุบันนี้ได้มีคนต่างด้าวประกอบธุรกิจอยู่ในราชอาณาจักรเป็นจำนวนมากและทวีขึ้นเป็นลำดับ ประกอบกับประชาชนชาวไทยมีความสามารถทั้งในด้านวิชาการและกำลังเงินที่จะประกอบธุรกิจสาขาต่างๆ ได้มากขึ้น สมควรกำหนดหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวเพื่อรักษาดุลอำนาจทางการค้าและเศรษฐกิจของประเทศ และเพื่อให้การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นส่วนรวม หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ 1 บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้แทน

ข้อ 2 ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ไม่ใช้บังคับแก่คนต่างด้าวที่เข้ามาประกอบธุรกิจในราชอาณาจักรโดยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาลหรือโดยความตกลงที่รัฐบาลไทยทำกับรัฐบาลต่างประเทศ

ข้อ 3 ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาและนิติบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย และให้รวมตลอดถึง

- (1) นิติบุคคลซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนจดทะเบียนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลซึ่งมีคนต่างด้าวลงหุ้นมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น
- (2) นิติบุคคลซึ่งมีคนต่างด้าวถือหุ้น เป็นหุ้นส่วน หรือเป็นสมาชิกตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือผู้เป็นสมาชิก ไม่ว่าคนต่างด้าวนั้นจะลงทุนเท่าใดหรือไม่
- (3) ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียนซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นคนต่างด้าว

เพื่อประโยชน์แห่งคำนิยามนี้ ให้ถือว่าหุ้นของบริษัทจำกัดที่มีใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือเป็นหุ้นของคนต่างด้าว เว้นแต่จะได้มีกฎกระทรวงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

“ธุรกิจ” หมายความว่า การประกอบกิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม

บทบัญญัติตามที่ปรากฏข้างล่างนี้เป็นไปตามที่แก้ไขแล้ว

หากผู้อ่านต้องการใช้บทบัญญัติเหล่านี้อย่างเป็นทางการ โปรดใช้บทบัญญัติที่ตีพิมพ์และหรือตรวจสอบกับ

บทบัญญัติที่ตีพิมพ์ใน ราชกิจจานุเบกษา

หัตถกรรม พาณิชยกรรม การบริการหรือกิจการอย่างอื่นเป็นการค้า

“ใบอนุญาต” หมายความว่า หนังสือรับรองด้วย

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า คนต่างด้าวที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมทะเบียนการค้า

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ 4 ภายใต้บังคับข้อ 7 ทวิ ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจดังต่อไปนี้

(1) ธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ก. หรือ บัญชี ข. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เว้นแต่จะให้มีพระราชกฤษฎีกาอนุญาต พระราชกฤษฎีกาอาจกำหนดเงื่อนไขประการใดก็ได้

(2) ธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ค. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี และการแก้ไขเปลี่ยนแปลงบัญชี ค. ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

ข้อ 5 คนต่างด้าวซึ่งประสงค์จะประกอบธุรกิจประเภทใดที่กำหนดไว้ในบัญชี ค. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่ออธิบดี และในกรณีที่เห็นสมควรให้ออกใบอนุญาต อธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขตามที่บัญญัติไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามความในข้อ 8 ก็ได้ การขอและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่อธิบดีกำหนด

ข้อ 6 ในกรณีที่คนต่างด้าวได้รับการส่งเสริมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนให้ประกอบธุรกิจประเภทที่กำหนดไว้ในบัญชี ค. ให้ผู้ได้รับการส่งเสริมนั้นแจ้งต่ออธิบดีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับบัตรส่งเสริม เมื่อได้รับการแจ้ง และอธิบดีได้ออกหนังสือรับรองให้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ผู้นั้นประกอบกิจการนั้นได้

ข้อ 7 คนต่างด้าวซึ่งจะขอรับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(1) อายุไม่ต่ำกว่า ยี่สิบปีบริบูรณ์

(2) มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

(3) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(4) ไม่เคยต้องโทษปรับตามคำพิพากษาหรือถูกเปรียบเทียบให้ปรับในความผิดตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

(5) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดฐาน ชักยอก ฉกโกง ความผิดเกี่ยวกับการค้าตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

(6) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าขาออก และกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

(7) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(8) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ หรือตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าขาออกหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในระยะเวลา 3 ปี ก่อนวันขอรับใบอนุญาต

ในกรณีนี้บุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาต ถ้ากรรมการ ผู้จัดการหรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานกิจการของนิติบุคคลนั้นเป็นคนต่างด้าว ต้องมีคุณสมบัติตาม (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) และ (8)

ข้อ 7 ทวิ คนต่างด้าวดังต่อไปนี้จะประกอบธุรกิจได้เฉพาะธุรกิจใดในท้องที่ใดที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในประกาศดังกล่าวรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดไว้ก็ได้ตามที่เห็นสมควร

(1) คนต่างด้าวที่ถูกเนรเทศตามกฎหมายว่าด้วยการเนรเทศ ซึ่งได้รับการผ่อนผันให้ไปประกอบธุรกิจ ณ ที่แห่งใดแทนการเนรเทศ หรืออยู่ในระหว่างรอการเนรเทศ

(2) คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และอยู่ในระหว่างรอการส่งกลับออกนอกราชอาณาจักร

(3) คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักร แต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 หรือตามกฎหมายอื่น

(4) คนต่างด้าวโดยผลของการถูกถอนสัญชาติตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 หรือตามกฎหมายอื่น

คนต่างด้าวจะประกอบธุรกิจที่รัฐมนตรีกำหนดตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาตและระยะเวลาอนุญาตตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

คำสั่งไม่อนุญาตตามวรรคสอง ผู้ได้รับคำสั่งมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้และให้นำความในข้อ 12 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 7 ตรี ห้ามมิให้คนต่างด้าวตามข้อ 7 ทวิ เข้าเป็นหุ้นส่วนหรือเป็นผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจที่รัฐมนตรีมิได้กำหนดให้คนต่างด้าวนั้นประกอบได้ตามข้อ 7 ทวิ หรือที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจที่รัฐมนตรีมิได้กำหนดให้คนต่างด้าวนั้นประกอบได้ตามข้อ 7 ทวิ รวมอยู่กับวัตถุประสงค์อื่นด้วย

ข้อ 8 รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไขที่จะให้ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) อัตราส่วนเงินทุนกับเงินกู้ที่จะใช้ในการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต
- (2) เงินที่ผู้รับใบอนุญาตจะต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อใช้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต
- (3) อัตราส่วนเงินทุนของคนไทยกับคนต่างด้าวในการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต
- (4) อัตราส่วนของจำนวนกรรมการคนไทยกับคนต่างด้าวหรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินธุรกิจที่ได้รับอนุญาตซึ่งจะต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักร

ข้อ 9 ห้ามมิให้คนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้รับใบอนุญาตหรือคนต่างด้าวซึ่งถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนในนิติบุคคลตามข้อ 3 เข้าเป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทใดอื่นเกินหนึ่งในสามของจำนวนหุ้นของบริษัท หรือเกินหนึ่งในสามของทุนของห้างหุ้นส่วนนั้น หรือซื้อกิจการนั้นๆ ทั้งนี้เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี ในการอนุญาตนั้นอธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขใดๆก็ได้

ข้อ 10 เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตผู้ใด

- (1) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดตามข้อ 5
- (2) ขาดคุณสมบัติตามข้อ 7
- (3) ผ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ 9
- (4) ผ่าฝืนและกระทำความผิดตามข้อ 28 และข้อ 29

ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันมีคำสั่งหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

ผู้ใดได้รับหนังสือรับรองเพื่อประกอบธุรกิจ หากต่อมาขาดคุณสมบัติตามข้อ 7 (2) ถึง (8) หรือกระทำการฝ่าฝืนข้อ 9 หรือข้อ 28 อธิบดีอาจสั่งให้พักการประกอบธุรกิจที่ออกหนังสือรับรองให้ หรือจะถอนหนังสือรับรองเสียก็ได้ ในกรณีถอนหนังสือรับรอง ผู้นั้นหมดสิทธิที่จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป

ข้อ 11 ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ ณ สำนักงานในที่เปิดเผย

ถ้าใบอนุญาตชำรุดในสาระสำคัญหรือสูญหาย ให้ยื่นคำขอรับใบแทนต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการชำรุดหรือสูญหาย

การขอและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่อธิบดีกำหนด

ข้อ 12 ในกรณีที่ไม้ออกใบอนุญาตตามข้อ 5 หรือไม้ออกใบอนุญาตตามข้อ 9 ใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองถูกสั่งพักใช้หรือถูกเพิกถอนตามข้อ 10 ผู้ยื่นคำขอหรือผู้รับใบอนุญาตแล้วแต่กรณีมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการภายในหกสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งไม้ออกใบอนุญาตหรือวันทราบคำสั่งให้พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

การอุทธรณ์ในกรณีใบอนุญาตถูกสั่งพักใช้หรือถูกเพิกถอนไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งอธิบดี เว้นแต่คณะกรรมการจะสั่งทุเลาให้

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ข้อ 13 ใบอนุญาตตามข้อ 5 ข้อ 6 หรือข้อ 30 ให้ใช้ได้ตลอดไป เว้นแต่ใบอนุญาตที่ออกให้แก่ผู้รับใบอนุญาตเพื่อประกอบธุรกิจเฉพาะกาล เพื่อการใด ให้ใช้ได้เท่าระยะเวลาที่อนุญาตให้ประกอบกิจการนั้น

ข้อ 14 เมื่อผู้รับใบอนุญาตเลิกประกอบธุรกิจหรือย้ายสำนักงานหรือสถานที่ประกอบธุรกิจ ให้แจ้งการเลิกหรือการย้ายต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลิกหรือย้ายนั้นตามแบบและวิธีการที่อธิบดีกำหนด

ข้อ 15 ผู้ใดขอตรวจหรือขอคัดสำเนาเอกสาร หรือขอให้นายทะเบียนคัดสำเนาหรือถ่ายเอกสารพร้อมทั้งรับรอง หรือขอให้ออกหนังสือรับรองข้อความในทะเบียนที่นายทะเบียนเก็บรักษาเมื่อได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนแล้ว ให้ผู้นั้นเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อ 16 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน อธิบดีกรมแรงงาน อธิบดีกรมการค้าภายใน และอธิบดีกรมทะเบียนการค้า เป็นกรรมการ

คณะกรรมการจะแต่งตั้งกรรมการคนใดคนหนึ่งหรือบุคคลอื่นเป็นเลขานุการคณะกรรมการก็ได้

ข้อ 17 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และให้มีหน้าที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความเห็นแก่รัฐมนตรีในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) การกำหนดประเภทธุรกิจที่จะผ่อนผันให้คนต่างด้าวประกอบกิจการได้ตามข้อ 4
- (2) การกำหนดประเภทธุรกิจที่จะเพิ่มหรือลดตามข้อ 5
- (3) การกำหนดเงื่อนไขในกฎกระทรวงที่จะออกตามข้อ 8
- (4) เรื่องอื่นๆตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ 18 การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ 19 ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อให้ทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องใดๆอันอยู่ในขอบเขตแห่งหน้าที่ของคณะกรรมการตลอดจนเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็นได้

ข้อ 20 ในการปฏิบัติตามหน้าที่ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ

(1) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริงรวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือหลักฐาน

(2) เข้าไปในสถานที่ที่คนต่างด้าวประกอบธุรกิจในช่วงเวลาทำการในเวลากลางวันเพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกเอกสารหรือหลักฐานใดๆจากบุคคลที่อยู่ในสถานที่ดังกล่าวได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (1) และ (2) ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวอำนวยความสะดวกตามสมควร

ข้อ 21 พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

ข้อ 22 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามความหมายในประมวลกฎหมายอาญา

ข้อ 23 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือสอบถามหรือหนังสือเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐาน เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามหรือเรียกหรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ 20 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท

ข้อ 24 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อ 11 วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือข้อ 14 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ 25 ความผิดตามข้อ 23 และข้อ 24 ให้อธิบดีมีอำนาจเปรียบเทียบได้เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่อธิบดีกำหนดภายในสามสิบวัน คดีนั้นเป็นอันเสร็จเด็ดขาด

ข้อ 26 คนต่างด้าวผู้ใดประกอบธุรกิจโดยฝ่าฝืนข้อ 4 หรือข้อ 7 ทวิ วรรคหนึ่งหรือมิได้รับใบอนุญาตตามข้อ 5 หรือข้อ 7 ทวิ วรรคสอง หรือมิได้รับหนังสือรับรองตามข้อ 6 หรือมิได้รับหนังสือรับรองหรือฝ่าฝืนเงื่อนไขที่กำหนดตามข้อ 30 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท และให้ศาลสั่งเลิกการประกอบธุรกิจนั้นเสีย

ข้อ 26 ทวิ คนต่างด้าวผู้ใดฝ่าฝืนข้อ 7 ตรี หรือข้อ 9 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงห้าแสนบาทและให้ศาลสั่งเลิกการเป็นหุ้นส่วน หรือเป็นผู้ถือหุ้นหรือสั่งเลิกกิจการที่คนต่างด้าวซื้อไว้นั้นเสีย แล้วแต่กรณี

ข้อ 27 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดถูกสั่งพักใช้หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต และหมดสิทธิอุทธรณ์ หรือรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นที่สุดท้ายให้เพิกถอนใบอนุญาต ยังคงประกอบธุรกิจนั้นต่อไปอีก ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินสามหมื่นบาท และให้ศาลสั่งเลิกการประกอบธุรกิจนั้นเสีย

ข้อ 28 คนต่างด้าวซึ่งได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ อยู่แล้ว หรือผู้มีสัญชาติไทยประกอบธุรกิจอันเป็นของคนต่างด้าว ซึ่งมีได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจ หรือคนต่างด้าวนั้นเป็นเจ้าของร่วมโดยแสดงออกว่าเป็นธุรกิจของตนแต่ผู้เดียว เพื่อให้คนต่างด้าวนั้น หลีกเลี่ยงหรือฝ่าฝืนบทแห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ต้องระวางโทษปรับ ตั้งแต่สามหมื่นบาท ถึงห้าแสนบาท และให้ศาลสั่งเลิกการประกอบธุรกิจนั้นเสีย

ข้อ 29 ผู้มีสัญชาติไทยผู้ใดถือหุ้นในฐานะเป็นตัวแทนของคนต่างด้าวในห้างหุ้นส่วนที่เป็น นิติบุคคลหรือบริษัทจำกัด เพื่อให้นิติบุคคลนั้นประกอบธุรกิจโดยฝ่าฝืนประกาศของคณะปฏิวัติฉบับ นี้ หรือคนต่างด้าวซึ่งให้ผู้มีสัญชาติไทยกระทำการดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึง ห้าแสนบาท และให้ศาลสั่งเลิกการประกอบธุรกิจนั้นเสีย

ข้อ 30 คนต่างด้าวซึ่งประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ อยู่แล้วในวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไปได้ต่อเมื่อได้รับ หนังสือรับรองจากอธิบดี ซึ่งต้องอยู่ภายในเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ธุรกิจตามบัญชี ก. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไปได้อีก สองปีนับแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ

(2) ธุรกิจตามบัญชี ข. และ ค. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ได้โดยไม่มีกำหนดเวลาแต่ห้ามมิให้ผู้รับหนังสือรับรองเพิ่มปริมาณการผลิตหรือการจำหน่ายของ ธุรกิจนั้นในรอบปีบัญชีต่อไป เกินกว่าร้อยละสามสิบของปริมาณการผลิตหรือการจำหน่ายของ ธุรกิจนั้นตามที่ปรากฏหลักฐานทางบัญชีในรอบปีบัญชี พ.ศ. 2515 หรือตั้งสาขาของธุรกิจนั้นเพิ่มขึ้น จากที่ปรากฏหลักฐานในวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้เว้นแต่จะได้รับอนุญาต จากอธิบดี

คนต่างด้าวดังกล่าวในวรรคหนึ่งจะขอหนังสือรับรองได้จะต้องได้ประกอบธุรกิจนั้นมาโดยมี รายได้ติดต่อกันตามปกติวิสัยของธุรกิจนั้นเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หรือเป็นระยะเวลาไม่ถึง หนึ่งปี แต่อธิบดีเห็นว่า ได้ประกอบธุรกิจนั้นมาเป็นหลักฐานเพียงพอแล้ว การขอหนังสือรับรองผู้ ประกอบธุรกิจจะต้องยื่นคำขอตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศของคณะ ปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ถ้าผู้ประกอบธุรกิจมิได้ยื่นคำขอภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นไม่ ประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป

ข้อ 31 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนพนักงานเจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ข้อ 32 ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 24 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2515

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 89 ตอนที่ 180 วันที่ 25 พฤศจิกายน 2515

บัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ

บัญชี ก.

หมวด 1 การประกอบธุรกิจทางเกษตรกรรม

- (1) การทำนา
- (2) การทำนาเกลือรวมทั้งการทำเกลือสินเธาว์ นอกจากเกลือหิน

หมวด 2 การประกอบธุรกิจทางพาณิชยกรรม

- (1) การค้าภายในเกี่ยวกับผลิตผลทางเกษตรพื้นเมือง
- (2) การค้าที่ดิน

หมวด 3 การประกอบธุรกิจบริการ

- (1) ทางบัญชี
- (2) ทางกฎหมาย
- (3) ทางสถาปัตยกรรม
- (4) โฆษณา
- (5) นายหน้าหรือตัวแทน
- (6) ขาบทอดตลาด
- (7) คัดผม แต่งผมและเสริมสวย

หมวด 4 การประกอบธุรกิจอื่นๆ

- (1) การก่อสร้างอาคาร

บัญชี ข.

หมวด 1 การประกอบธุรกิจทางเกษตรกรรม

- (1) การทำไร่
- (2) การทำสวน
- (3) การเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการเลี้ยงไหม
- (4) การทำป่าไม้
- (5) การทำการประมง

หมวด 2 การประกอบธุรกิจทางอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

- (1) การสีข้าว
- (2) การผลิตแป้งจากข้าวและพืชไร่
- (3) การผลิตน้ำตาล

- (4) การผลิตเครื่องดื่มหักที่มีและไม่มีแอลกอฮอล์เจือปน
- (5) การผลิตน้ำแข็ง
- (6) การผลิตยา
- (7) กิจการห้องเย็น
- (8) การแปรรูปไม้
- (9) การผลิตเครื่องทอง เครื่องเงิน เครื่องถม หรือเครื่องทองลงหิน
- (10) การทำหรือหล่อพระพุทธรูปและการทำบาตร
- (11) การผลิตเครื่องมือแกะสลัก
- (12) การผลิตเครื่องเงิน
- (13) การผลิตไม้ขีดไฟทุกชนิด
- (14) การผลิตปูนขาว ปูนซีเมนต์ หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซีเมนต์
- (15) การระเบิดหรือย่อยหิน
- (16) การผลิตไม้อัด แผ่นไม้วีเนียร์ ชิปบอร์ด หรือฮาร์ดบอร์ด
- (17) การผลิตเครื่องนุ่งห่ม หรือรองเท้า นอกจากการผลิตเพื่อส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ
- (18) การทำกิจการโรงพิมพ์
- (19) การทำกิจการหนังสือพิมพ์
- (20) การสาวไหม ทอผ้าไหม หรือการพิมพ์ลวดลายผ้าไหม
- (21) การผลิตผลิตภัณฑ์ด้วยผ้าไหม เส้นไหม หรือรังไหม

หมวด 3 การประกอบธุรกิจทางพาณิชย์กรรม

- (1) การค้าปลีกสินค้าทุกชนิดนอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ก.
- (2) การค้าสินแร่ นอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ก.
- (3) การขายอาหารหรือเครื่องดื่มหักทุกชนิด นอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ก.
- (4) การค้าของเก่า วัตถุโบราณ หรือศิลปวัตถุ

หมวด 4 การประกอบธุรกิจบริการ

- (1) นำเที่ยว
- (2) กิจการโรงแรม เว้นแต่บริการจัดการโรงแรม
- (3) ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ
- (4) ถ่ายรูป ล้างและอัดรูป
- (5) ซักรีดเสื้อผ้า
- (6) รับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้า

หมวด 5 การประกอบธุรกิจอื่นๆ

- (1) การขนส่งทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศในประเทศ

บัญชี ก.

หมวด 1 การประกอบธุรกิจทางพาณิชย์กรรม

- (1) การค้าส่งสินค้าทุกชนิดในประเทศ นอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ก.
- (2) การค้าสินค้าส่งออกทุกชนิด
- (3) การค้าปลีกสินค้าเครื่องจักร เครื่องกล และเครื่องมือ
- (4) การขายอาหารหรือเครื่องดื่มที่เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว

หมวด 2 การประกอบธุรกิจทางอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

- (1) การผลิตอาหารสัตว์
- (2) การสกัดน้ำมันพืช
- (3) การผลิตสิ่งถักทอ รวมทั้งการปั่นด้าย การย้อมสี และการพิมพ์ลวดลาย
- (4) การผลิตภาชนะซึ่งทำด้วยแก้วรวมทั้งหลอดไฟฟ้า
- (5) การผลิตด้วยขามจาน
- (6) การผลิตกระดาษเขียนและกระดาษพิมพ์
- (7) การทำเกลือหิน
- (8) การทำเหมือง

หมวด 3 การประกอบธุรกิจบริการ

- (1) นอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ก. และบัญชี ข.

หมวด 4 การประกอบธุรกิจอื่นๆ

- (1) การก่อสร้างอย่างอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ก.

ผนวก 3

คำชี้แจง

เรื่อง ประเภทธุรกิจท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 (บางประเภท)

1. การค้าภายในเกี่ยวกับผลิตผลทางเกษตรพื้นเมือง ตามบัญชี ก. หมวด 2(1) ได้แก่การค้าปลีกและการค้าส่งผลิตผลทางเกษตรพื้นเมืองที่ยังมิได้แปรรูปหรือแปรรูป เช่น ข้าวเปลือก ผัก ผลไม้และพืชไร่ เป็นต้น
2. การก่อสร้างอาคาร ตามบัญชี ก. หมวด 4(1) ได้แก่การก่อสร้างอาคารที่พักอาศัย อาคารพาณิชย์ และการก่อสร้างโรงเรียนอื่นๆ เป็นต้น
3. การทำสวน ตามบัญชี ข. หมวด 1(2) หมายความว่ารวมถึงการทำสวนดอกไม้ เช่น กล้วยไม้ด้วย
4. การค้าปลีกสินค้าทุกชนิดนอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ค. ตามบัญชี ข. หมวด 3(1) ได้แก่การค้าปลีกสินค้าอื่นๆ ที่มีใช้สินค้าผลิตผลทางเกษตรพื้นเมือง เครื่องจักร เครื่องกล เครื่องมือ สินแร่ของเก่า วัตถุโบราณ และศิลปวัตถุ และคำว่า “สินค้าอื่นๆ” ดังกล่าวนี้อรวมถึง สลากกินแบ่งด้วย
5. การค้าสินแร่นอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ค. ตามบัญชี ข. หมวด 3(2) ได้แก่ การค้าแร่ทุกชนิดที่ยังมิได้ถลุงหรือทำให้เป็นโลหะภายในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการค้าปลีกหรือการค้าส่งก็ตาม
6. การค้าของเก่าตามบัญชี ข. หมวด 3(4) ได้แก่ การค้าปลีกและการค้าส่งของเก่าทุกชนิด
7. การประกอบธุรกิจบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการตามบัญชี ข. หมวด 4(3) นั้น ได้แก่ การประกอบธุรกิจสถานบริการ ดังต่อไปนี้
 - (1) สถานเดินรา รำวง หรือรองเง็ง ประเภทที่มีและประเภทที่ไม่มีหญิงพาดเนอร์บริการ
 - (2) สถานที่ที่มีสุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายบริการ โดยมีหญิงบำเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า ซึ่งได้รับผลประโยชน์จากลูกค้าเป็นค่าตอบแทน หรือโดยมีที่สำหรับพักผ่อนหลับนอนหรือมีบริการนวดให้แก่ลูกค้า
 - (3) สถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัว ซึ่งมีหญิงบริการให้แก่ลูกค้าชาย
 - (4) สถานที่ที่มีสุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย โดยใช้สถานที่มิดชิดไม่เปิดต่อสายตาของบุคคลภายนอก ซึ่งตามสภาพเห็นได้ว่าเป็นที่เหมาะสมแก่การมั่วสุมของหญิงบำเรอและเปิดทำการจนหลังเวลา 22.00 นาฬิกา เป็นปกติ
8. การค้าส่งสินค้าทุกชนิดในประเทศ นอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ก. ตามบัญชี ค. หมวด 1(1) ได้แก่ การค้าส่งสินค้าอื่นๆที่มีใช้สินค้าผลิตผลทางเกษตรพื้นเมือง สินแร่ ของเก่าวัตถุโบราณและศิลปวัตถุ

9. การค้าสินค้าส่งออกทุกชนิด ตามบัญชี ค. หมวด 1(2) ได้แก่ การค้าสินค้าต่างๆที่ส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศโดยตรง สินค้าดังกล่าวนี้รวมทั้งผลิตผลทางเกษตรพื้นเมืองและสินแร่ด้วย

10. การค้าปลีกสินค้าเครื่องจักร เครื่องกล และเครื่องมือ ตามบัญชี ค. หมวด 1(3) ได้แก่ สินค้าเหล่านี้ เช่น เครื่องกำเนิดไฟฟ้า เครื่องสมองกล และเครื่องจักรทำบัญชี เป็นต้น คำว่า “เครื่องมือ” ในที่นี้ไม่รวมถึงเครื่องมือตามความหมายธรรมดา เช่น เครื่องมือแพทย์ หรือช่างไม้ แต่ความหมายถึงเครื่องมือที่มีลักษณะต้องใช้กลไกพิเศษ เช่น เครื่องเจาะหาแหล่งแร่ หรือน้ำมัน เป็นต้น

11. การบริการนอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ก. และบัญชี ข. ตามบัญชีค. หมวด 3(1) นั้น ได้แก่

- (1) บริการทางวิศวกรรมและทางแพทย์
- (2) รับจ้างทำภาชนะด้วยโลหะ
- (3) รับจ้างซ่อมนาฬิกา ปากกา และแว่นตา
- (4) รับจ้างซ่อมรถยนต์ และจักรยาน
- (5) รับจ้างกลึงโลหะ
- (6) รับจ้างทำถังไม้
- (7) รับจ้างปะยางรถ
- (8) รับจ้างซ่อมและทำเครื่องทอง เครื่องเงิน และนาฬิกา
- (9) รับจ้างซ่อมเครื่องยนต์ และเครื่องจักร
- (10) รับจ้างทำเครื่องทอง เครื่องเงิน นาฬิกา เพชร และพลอย
- (11) รับจ้างซ่อมเครื่องยนต์
- (12) รับจ้างซ่อมเครื่องไฟฟ้า ติดตั้ง และเดินสายไฟฟ้า
- (13) รับจ้างฟอกหนัง
- (14) รับจ้างตรวจสอบคุณภาพสินค้า
- (15) รับจ้างบรรจุหีบห่อ
- (16) รับจ้างค้าประกัน
- (17) รับจ้างทำความสะอาด
- (18) รับจ้างทำภาชนะด้วยแก้ว
- (19) รับจ้างจัดการธุรกิจ

- (20) รับจ้างจัดการดูแลทรัพย์สิน
- (21) รับจ้างล้างและอัดฉีดรถยนต์
- (22) รับจ้างศึกษาและวิจัยตลาด
- (23) รับจ้างตรวจสอบความเสียหายของสินค้า
- (24) บริการรับจ้างอื่นๆทำนองเดียวกับที่กล่าวมาข้างต้น

12. การก่อสร้างอย่างอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ก. ตามบัญชี ค. หมวด 4(1) ได้แก่การก่อสร้างสิ่งเหล่านี้ เช่น ถนน สะพาน ท่าเรือ ท่อระบายน้ำและเขื่อน เป็นต้น

กรมทะเบียนการค้า

กระทรวงพาณิชย์

22 มกราคม 2516

คำชี้แจงกรมทะเบียนการค้า
เรื่อง การประกอบธุรกิจบริการตามที่ระบุไว้ในบัญชี ค. หมวด 3(1)
แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน
พุทธศักราช 2515

เนื่องจากปรากฏว่า ได้มีผู้สอบถามมายังกรมทะเบียนการค้าเกี่ยวกับความหมายและขอบเขตของการประกอบธุรกิจบริการตามที่ระบุไว้ในบัญชี ค. หมวด 3(1) ทำายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2515 อยู่เสมอ แม้กรมทะเบียนการค้าจะได้ชี้แจงแก่บรรดานักธุรกิจอิสระพอสมควรแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีผู้สอบถามปัญหาในทำนองเดียวกันอีกเป็นจำนวนมาก กรมทะเบียนการค้าจึงขอชี้แจงว่า การประกอบธุรกิจบริการตามบัญชี ค. หมวด 3(1) นั้น หมายความว่า ธุรกิจบริการดังต่อไปนี้

(1) บริการทางวิศวกรรม เช่น วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมไฟฟ้ากำลัง วิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร วิศวกรรมอุตสาหการ และวิศวกรรมเหมืองแร่ เป็นต้น

(2) บริการทางการแพทย์

(3) บริการสัตวแพทย์

(4) บริการแนะนำซื้อหรือขายสินค้า

(5) บริการหาข่าวสาร

(6) บริการศึกษาวิจัยและให้คำปรึกษาแนะนำการลงทุน

(7) บริการศึกษาวิจัยการตลาดและธุรกิจ

(8) บริการประเมินราคาทรัพย์สินและค่าเสียหาย

(9) บริการจัดตกแต่งสถานที่และอาคาร

(10) บริการศึกษาวิเคราะห์และประเมินฐานะของธุรกิจ

(11) บริการพิมพ์ หรือถ่ายเอกสาร

(12) บริการแปลเอกสาร

(13) บริการจัดหางาน

(14) บริการจัดการธุรกิจ

(15) บริการรับคำนวณด้วยเครื่องสมองกล

(16) บริการให้คำปรึกษาแนะนำด้านธุรกิจ

(17) บริการนักสืบ หรือดูแลรักษาทรัพย์สิน

(18) บริการติดตามและทวงหนี้

- (19) บริการกำจัดสิ่งปฏิกูล
- (20) บริการรักษาความสะอาด
- (21) บริการกำจัดปลวก แมลง และศัตรูพืช
- (22) บริการรับเลี้ยงเด็ก
- (23) บริการรับจ้างตรวจสอบความเสียหายของสินค้าและทรัพย์สิน
- (24) บริการบรรจุหีบห่อ และสินค้า
- (25) บริการออกสินค้าทางด้านสุสการ
- (26) บริการขนถ่ายสินค้า
- (27) บริการชักลากจูงรถหรือเรือ
- (28) บริการตรวจสอบคุณภาพสินค้า
- (29) บริการจัดหาสถานที่และแนะนำการศึกษา
- (30) บริการรับจ้างต่างๆ เช่น
 - 1. รับจ้างทำภาชนะ
 - 2. รับจ้างซ่อมนาฬิกา ปากกา และแว่นตา
 - 3. รับจ้างซ่อมรถยนต์ และจักรยาน
 - 4. รับจ้างกลึงโลหะ
 - 5. รับจ้างทำถังไม้
 - 6. รับจ้างปะยางรถ
 - 7. รับจ้างซ่อมและทำเครื่องทอง เครื่องเงิน และนาฬิกา
 - 8. รับจ้างซ่อมเครื่องยนต์ และเครื่องจักร
 - 9. รับจ้างทำเครื่องทอง เครื่องเงิน นาฬิกา เพชร และพลอย
 - 10. รับจ้างซ่อมเครื่องไฟฟ้า ติดตั้งและเดินสายไฟฟ้า
 - 11. รับจ้างฟอกหนัง
 - 12. รับจ้างค้าประกัน
 - 13. รับจ้างทำภาชนะ
 - 14. รับจ้างล้างและอัดฉีดรถยนต์
- (31) บริการทางการค้า อื่นๆ

อย่างไรก็ตาม การประกอบธุรกิจบริการตามบัญชี ค. หมวด 3(1) ที่ได้ชี้แจงมาข้างบนนี้
ไม่รวมถึงการประกอบกิจการให้เช่าทรัพย์สิน กิจการรับฝากสินค้า กิจการคลังสินค้า กิจการ-
โรงรับจำนำ กิจการธนาคาร กิจการประกันชีวิต กิจการประกันวินาศภัย กิจการโรงเรียน
กิจการโรงแรมสรรพ กิจการให้กู้ยืมเงิน และกิจการอื่น ๆ ที่มีลักษณะดังกล่าวนี้

(นายไชย นิธิประภา)
อธิบดีกรมทะเบียนการค้า
1 กุมภาพันธ์ 2516

คำชี้แจงกรมทะเบียนการค้า

เรื่อง การประกอบธุรกิจทางอุตสาหกรรมและหัตถกรรมที่ไม่อยู่ในข่ายบังคับแห่ง
ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2515

ตามที่กรมทะเบียนการค้าได้ชี้แจงแก่บรรดานักธุรกิจ สื่อมวลชน และส่วนราชการต่างๆ ตลอดจนว่า คนต่างด้าวจะประกอบธุรกิจที่มีได้ระบุไว้ในบัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2515 ต่อไป ได้โดยไม่ต้องขออนุญาตหรือดำเนินการใดๆตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ทั้งนี้ไม่ว่าธุรกิจนั้นจะได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนหรือไม่ก็ตาม นั้น

บัดนี้ กรมทะเบียนการค้าเห็นสมควรชี้แจงการประกอบธุรกิจทางอุตสาหกรรมและหัตถกรรมบางประเภทซึ่งคนต่างด้าวสามารถผลิตสินค้าเหล่านั้นๆจำหน่ายได้โดยไม่ต้องปฏิบัติตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ดังต่อไปนี้

(1) การทำผักหรือผลไม้ดอง กวน ดากแห้ง หรือรมควัน และการทำซอสพริก ซอสมะเขือเทศ เต้าเจี้ยว เต้าหู้ยี้ ผลไม้กระป๋อง และอาหารกระป๋องอื่นๆ

(2) การทำปลาแห้ง ปลากรอบ กะปิ ปลาเค็ม และปลากระป๋อง

(3) การทำขนมปังกรอบ ขนมปังสด และขนมปังหวาน

(4) การทำเส้นก๋วยเตี๋ยว เส้นหมี่ วุ้นเส้น ขนมจีน มักกะโรนี และบะหมี่

(5) การทำลูกกวาด ทอฟฟี่ ขนมจันอับ ผลไม้ฉาบน้ำตาล และขนมหวานต่างๆ

(6) การผลิตผงชูรส

(7) การทำเต้าหู้ และฟองเต้าหู้

(8) การทำน้ำปลาซีอิ๊ว

(9) การทำน้ำปลา

(10) การทำหมวกและร่ม

(11) การทำยาเส้น ยาแดง และยาจืด

(12) การบ่มใบยา

(13) การทำเชือกจากเส้นใยมะพร้าว ป่าน ปอ ไนลอน ฝ้าย และด้าย

(14) การทำนม อาสนะ ฟูก เบาะ พนักนอนเก้าอี้ และเบาะรถ ที่มีใช้ทำด้วยผ้าไหม

(15) การหมักหนังสือสัตว์

(16) การฟอกหนัง ย้อมสีหนัง ทำลวดลายหนัง การผ่าและขูด

(17) การผลิตผลิตภัณฑ์จากหนังสือสัตว์และวัสดุที่ใช้แทนหนัง เช่น กระเป๋าเดินทาง

กระเป๋าถือ เข็มขัดหนัง รองเท้า หนังบูท ยางรถยนต์ การผลิตรองเท้าจำหน่ายในประเทศ

- (18) การผลิตเครื่องนุ่งห่มหรือรองเท้าเพื่อส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ
- (19) การทำประติมากรรม หน้าต่าง บานเกล็ดหน้าต่าง จั่วบ้าน และไม้หอมรถไฟ
- (20) การทำเครื่องจักรสานต่างๆ เช่น กระจาด กระบุง สุ่ม และตะกร้า
- (21) การทำหีบ ไม้แขวนเสื้อ หลอดด้าย บันได โลง แจว พาย รางไม้ ประกับสายไฟฟ้า กรอบกระจก จุกไม้ และลั้งไม้
- (22) การทำเครื่องแต่งบ้านด้วยไม้ เช่น ทำบังตาประตู เติงนอน โต๊ะ เก้าอี้ กระดานดำ และตู้ต่างๆ เว้นแต่การผลิตเครื่องไม้แกะสลัก
- (23) การผลิตเยื่อกระดาษ และกระดาษแข็ง
- (24) การผลิตกระดาษถูกฟูก กระดาษขับ กระดาษเช็ดมือ กระดาษชำระและกระดาษฟาง
- (25) การทำถุงกระดาษ กล่อง หีบ และภาชนะใส่ของที่ทำได้ด้วยกระดาษ
- (26) การผลิตผลิตภัณฑ์จากเยื่อกระดาษ เนื้อกระดาษและกระดาษอัด เช่น หลอดดูดด้วยกระดาษ แป้นกดกระดาษแข็ง ไฟ ภาชนะกระดาษ กระดาษเงิน กระดาษทอง และเครื่องกงเต็ก
- (27) การผลิตกระดาษ คาง สาน ส้อม โซดา และกำมะถัน
- (28) การผลิตดินประสิว
- (29) การผลิตดินปืน ดอกไม้เพลิง ประทัดลม และวัตถุระเบิดอื่นๆ
- (30) การผลิตสีย้อมผ้า และคราม
- (31) การผลิตปุ๋ยธรรมชาติ ปุ๋ยจากปลา และกระดูกสัตว์ และปุ๋ยชนิดอื่นๆ
- (32) การผลิตยาฆ่าแมลงและยุง
- (33) การผลิตยางเทียม ใบเทียม และวัสดุพลาสติก ยกเว้นการผลิตด้วยขามจาน
- (34) การผลิตสีน้ำและน้ำมันผสมสี
- (35) การทำครั่งหรือทำเซลแลค
- (36) การผลิตยาสีฟัน และแปรงสีฟัน
- (37) การผลิตเครื่องสำอาง เช่น แป้งผัดหน้า ครีมใส่ผม น้ำอบ น้ำหอม ครีมแต่งหน้า และน้ำยาดัดผม
- (38) การผลิตสบู่ เทียนไข และเทียนไข
- (39) การผลิตผงซักฟอก น้ำยาซักแห้ง และแชมพูสระผม
- (40) การผลิตกาว
- (41) การผลิตรูป และยากันยุง
- (42) การทำชันผง

- (43) การผลิตยาขี้ครองเท้า น้ำมันขี้ฉะ น้ำมันก๊วยเขียนหนังสือ และยาขี้ดโลหะ
- (44) การผลิตยางรถ
- (45) การกลั่นน้ำมัน และการผลิตน้ำมันเครื่อง
- (46) การทำกระเป๋าน้ำ ข้างกันเปื้อน ลูกโป่ง ข้างลบ ท่อยาง ข้างรัดของ ถุงมือยาง
กระเป๋าน้ำร้อน กระเป๋าน้ำแข็ง เบาะยางพองน้ำ ของเด็กเล่น พื้นรองเท้า
และผ้ากันฝน
- (47) การทำผลิตภัณฑ์จากดินเหนียว เช่น อิฐ ท่อ เตา ยกเว้นการผลิตด้วยขามจาน
- (48) การทำหินอ่อน และผลิตภัณฑ์หินอ่อน
- (49) การถลุงเหล็ก
- (50) การถลุงแร่โลหะที่ไม่ใช่เหล็ก
- (51) การทำของมีคม เครื่องมือและของใช้ด้วยโลหะ เช่น มีด ช้อน ส้อม หม้อ กะทะ

จบ เสียม พลั่ว กุญแจ และตะปู ยกเว้นการทำบาตร

- (52) การทำรางน้ำ ถังน้ำ บัวรดน้ำ หม้อ กะทะ และกระป๋อง
- (53) การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์การเกษตร เช่น รถแทรกเตอร์ เครื่องจักร-
ไถนา จบ เสียม และพลั่ว
- (54) การผลิตเครื่องจักรสำหรับกลึงโลหะและสำหรับการแปรรูปไม้
- (55) การผลิตเครื่องใช้ในสำนักงาน เครื่องคำนวณ และเครื่องทำบัญชี
- (56) การผลิตเครื่องจักรไฟฟ้า เช่น เครื่องกำเนิดไฟฟ้า เครื่องยนต์ไฟฟ้า
- (57) การผลิตวิทยุ โทรทัศน์และอุปกรณ์ และเครื่องมือการสื่อสาร
- (58) การผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น เตาไฟฟ้า พัดลม เตาเรดไฟฟ้า โคมไฟฟ้าและ
เครื่องทำความเย็น
- (59) การผลิตแบตเตอรี่ และถ่านไฟฉาย
- (60) การผลิตเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า เช่น สายไฟฟ้า ปลั๊ก ตะเกียง และหม้อแปลงไฟฟ้า
- (61) การต่อเรือทุกชนิดจะมีเครื่องจักรกลหรือไม่ก็ตาม
- (62) การประกอบรถยนต์ และผลิตอะไหล่และส่วนประกอบ
- (63) การประกอบเครื่องบิน
- (64) การประกอบยานพาหนะ เช่น เกวียน รถเข็น รถขยะ รถม้า และรถลาก
- (65) การประกอบเครื่องควบคุม เครื่องวัด เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ และเครื่องมือ
ที่ใช้ประกอบวิชาชีพต่างๆ เช่น เครื่องชั่ง ตวง วัด วงเวียน และไม้บรรทัด
- (66) การประกอบกล้องถ่ายรูปและกระจกพิมพ์
- (67) การประกอบแว่นตาและการผลิตอุปกรณ์
- (68) การประกอบนาฬิกาและการผลิตอุปกรณ์

- (69) การทำเครื่องดนตรีและเครื่องประกอบดนตรี เช่น ทำแผ่นเสียง ซอ พิณพาทย์ ขลุ่ย และกลอง
- (70) การผลิตเครื่องกีฬาทุกชนิด เช่น ลูกขนไก่ ไม้ตีเบดมินตัน ไม้เทนนิส และไม้ตีปิงปอง
- (71) การฟอกหนังสัตว์
- (72) การผลิตजूखवत हलदजूद และगलूंग
- (73) การผลิตเครื่องใช้ด้วยเขา กระดุก งา และขนสัตว์
- (74) การผลิตเครื่องใช้ด้วยมุก
- (75) การผลิตกระดุม ดินสอ ปากกา เข็มกลัด และเนื้ทลूमम
- (76) การผลิตนมผงและนมข้น
- (77) การผลิตกระจก
- (78) การผลิตเครื่องสุขภัณฑ์ทุกชนิด
- (79) การผลิตสังกะสี และลวด

อย่างไรก็ตาม การประกอบธุรกิจในทางอุตสาหกรรมและหัตถกรรมที่ได้ชี้แจงมาข้างบนนี้เป็นเพียงตัวอย่างธุรกิจที่มีได้ระบุไว้ในบัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 เท่านั้น การอุตสาหกรรมและหัตถกรรมอีกเป็นจำนวนมากที่ยังเปิดโอกาสให้คนต่างด้าวลงทุนต่อไปได้โดยไม่อยู่ในข่ายบังคับของกฎหมายนี้ ดังนั้น การสงวนอาชีพการประกอบธุรกิจบางอย่าง ไว้สำหรับคนไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ จึงไม่เป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรมและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

อนึ่ง หากมีปัญหาหรือสงสัยว่าธุรกิจใดจะอยู่ในข่ายบังคับของประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 281 หรือไม่จะขอคำแนะนำได้จากแผนกประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรมและกองทะเบียนธุรกิจกรมทะเบียนการค้า ได้ทุกวันในเวลาราชการ หรือจะขอคำแนะนำจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัดได้ทุกแห่ง

(นายไชย นิธิประภา)
อธิบดีกรมทะเบียนการค้า
11 เมษายน 2516

ผนวก 4

พระราชบัญญัติ

การทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521¹

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2521

เป็นปีที่ 33 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ

โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 322 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515

มาตรา 4 พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่การปฏิบัติหน้าที่ในราชอาณาจักรของคนต่างด้าวเฉพาะในฐานะ ดังต่อไปนี้

(1) บุคคลในคณะผู้แทนทางทูต

(2) บุคคลในคณะผู้แทนทางกงสุล

(3) ผู้แทนของประเทศสมาชิกและพนักงานขององค์การสหประชาชาติและทบวง

การชำนาญพิเศษ

(4) คนรับใช้ส่วนตัวซึ่งเดินทางจากต่างประเทศเพื่อมาทำงานประจำอยู่กับบุคคลใน

(1) หรือ (2) หรือ (3)

¹หากผู้อ่านต้องการใช้บทบัญญัติเหล่านี้อย่างเป็นทางการ โปรดใช้บทบัญญัติที่ตีพิมพ์และหรือตรวจสอบกับบทบัญญัติที่ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

(5) บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจตามความตกลงที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

(6) บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจ เพื่อประโยชน์ในทางการศึกษา วัฒนธรรม ศิลป การกีฬา หรือกิจการอื่น ทั้งนี้ ตามที่จะได้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

(7) บุคคลซึ่งรัฐบาลอนุญาตให้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจอย่างหนึ่งอย่างใด มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

“ทำงาน” หมายความว่า การทำงานโดยใช้กำลังกายหรือความรู้ ด้วยประสงค์ คำจ้างหรือประโยชน์อื่นใดหรือไม่ก็ตาม

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตทำงาน

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า คนต่างด้าวซึ่งได้รับใบอนุญาต

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าว

คนต่างด้าว

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนการทำงานของคนต่างด้าว

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมแรงงาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 6 ภายใต้บังคับมาตรา 12 งานใดที่ห้ามคนต่างด้าวทำในท้องที่ใด เมื่อใดโดยห้ามเด็ดขาด หรือห้ามโดยมีเงื่อนไขอย่างใด เพียงใดให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 7 ภายใต้บังคับมาตรา 10 งานใดที่มีได้ห้ามไว้ในพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา 6 คนต่างด้าวจะทำได้ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย เว้นแต่คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เพื่อทำงานอันจำเป็นและเร่งด่วนมีระยะการทำงานไม่เกินสิบห้าวัน แต่คนต่างด้าวนั้นจะทำงานนั้นได้เมื่อได้มีหนังสือแจ้งให้อธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายทราบ ตามแบบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 8 ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง บุคคลใดประสงค์จะให้
คนต่างด้าวเข้ามาทำงานในกิจการของตนในราชอาณาจักร จะยื่นคำขอรับใบอนุญาตแทน
คนต่างด้าวนั้นต่ออธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย

อธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย จะออกใบอนุญาตให้แก่คนต่างด้าว
ตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อคนต่างด้าวนั้นเข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว

มาตรา 9 ในการอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานตามมาตรา 7 และมาตรา 8 อธิบดี
หรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดเพื่อให้คนต่างด้าวปฏิบัติก็ได้ ใน
กรณีเช่นนั้น ต้องให้คนต่างด้าวให้คำรับรองก่อนว่าจะสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้นได้ และถ้าเป็น
กรณีตามมาตรา 8 คนต่างด้าวนั้นต้องให้คำรับรองก่อนเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร

มาตรา 10 คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานในราชอาณาจักร
ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน หรือตามกฎหมายอื่น ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่ออธิบดี
หรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คนต่างด้าวนั้นเข้ามาใน
ราชอาณาจักร แต่ถ้าคนต่างด้าวนั้นอยู่ในราชอาณาจักรแล้ว ระยะเวลาสามสิบวันให้นับแต่วันที่
ทราบการได้รับอนุญาตให้ทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนหรือตามกฎหมายอื่น
ในระหว่างรอรับใบอนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอทำงานไปพลางก่อนได้

เมื่ออธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายได้รับคำขอแล้วให้ออกใบอนุญาต
ให้โดยมิชักช้า

มาตรา 11 คนต่างด้าวซึ่งจะขอรับใบอนุญาตตามมาตรา 7 ต้องมีลักษณะ
ดังต่อไปนี้

(1) มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรหรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็น
การชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองโดยมิใช่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาในฐานะนักท่องเที่ยว
หรือผู้เดินทางผ่าน

(2) ไม่เป็นบุคคลที่ขาดคุณสมบัติ หรือต้องห้ามตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศ
กำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 12 คนต่างด้าวดังต่อไปนี้จะทำงานใดได้เฉพาะที่รัฐมนตรีกำหนดโดย
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในประกาศดังกล่าวรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดไว้ก็ได้
ตามที่เห็นสมควร

(1) คนต่างด้าวที่ถูกเนรเทศ ตามกฎหมายว่าด้วยการเนรเทศ ซึ่งได้รับการ
ผ่อนผันให้ไปประกอบอาชีพ ณ ที่แห่งใดแทนการเนรเทศหรืออยู่ในระหว่างรอการเนรเทศ

(2) คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักร โดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่า
ด้วยคนเข้าเมืองและอยู่ในระหว่างรอการส่งกลับออกนอกราชอาณาจักร

(3) คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 หรือตามกฎหมายอื่น

(4) คนต่างด้าวโดยผลของการถูกถอนสัญชาติตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 หรือตามกฎหมายอื่น

คนต่างด้าวจะทำงานใดที่รัฐมนตรีกำหนดตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย

มาตรา 13 ใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออกเว้นแต่

(1) ใบอนุญาตที่ออกให้แก่คนต่างด้าวตามมาตรา 10 ให้มีอายุเท่าเวลาที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานตามกฎหมายนั้นๆ

(2) ใบอนุญาตที่ออกให้แก่คนต่างด้าวตามมาตรา 12 ให้มีอายุตามที่อธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายกำหนด แต่ไม่ให้เกินหนึ่งปีนับแต่วันออก

(3) ใบอนุญาตที่ออกให้แก่คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้มีอายุเท่าระยะเวลาที่คนต่างด้าวได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรในขณะออกใบอนุญาต

(4) ใบอนุญาตที่ออกให้แก่คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองโดยไม่มีกำหนดเวลาแน่นอนให้มีอายุสามสิบวันนับแต่วันออก

มาตรา 14 ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 10 ได้รับการขยายระยะเวลาการทำงานตามกฎหมายนั้นๆ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการขยายระยะเวลา และให้นายทะเบียนแจ้งการขยายระยะเวลานั้นลงในใบอนุญาต

มาตรา 15 ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุและผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะทำงานนั้นต่อไป ให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตต่อนายทะเบียน ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตทำงานไปพลางก่อนได้จนกว่านายทะเบียนจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุ

การต่ออายุใบอนุญาตให้ต่อได้ครั้งละหนึ่งปี เว้นแต่

(1) การต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา 13(3) ให้ต่ออายุได้อีกไม่เกินระยะเวลาที่ผู้รับใบอนุญาตนั้นได้รับการขยายระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักร

(2) การต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา 13(4) ให้ต่ออายุได้อีกครั้งละสามสิบวัน เว้นแต่คนต่างด้าวนั้นได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต่อไปโดย

มีกำหนดเวลาที่แน่นอนเกินสามสิบวัน ให้ต่ออายุใบอนุญาตได้เท่าระยะเวลาที่รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร แต่ไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา 16 รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดแบบ หลักเกณฑ์และวิธีการในกรณีดังต่อไปนี้

(1) การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตตามมาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 10 และมาตรา 12

(2) การขอต่ออายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา 15

(3) การขอรับใบแทนและออกใบแทนใบอนุญาตตามมาตรา 19

(4) การขออนุญาตและการอนุญาตให้เปลี่ยนการทำงานหรือเปลี่ยน
ท้องที่หรือสถานที่ในการทำงานตามมาตรา 21

(5) การออกบัตรประจำตัวตามมาตรา 31

มาตรา 17 ในกรณีที่ไม้ออกใบอนุญาตหรือไม้อนุญาตตามมาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 10 มาตรา 12 หรือไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา 15 หรือไม้อนุญาตให้ทำงานอื่นหรือเปลี่ยนท้องที่หรือสถานที่ในการทำงานตามมาตรา 21 ผู้ขอมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่ออธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย หรือนายทะเบียน แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งไม้อนุญาต เมื่อได้รับอุทธรณ์แล้ว ให้ผู้รับอุทธรณ์นำส่งคณะกรรมการภายในสิบห้าวัน ให้คณะกรรมการพิจารณาเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันและให้รัฐมนตรีวินิจฉัยคำอุทธรณ์ภายในสามสิบวัน คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีอุทธรณ์คำสั่งไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา 15 ที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ผู้อุทธรณ์มีสิทธิทำงานไปพลางก่อนได้จนกว่าจะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรี

มาตรา 18 ผู้รับใบอนุญาตต้องมีใบอนุญาตอยู่กับตัวหรืออยู่ ณ ที่ทำงานในระหว่างทำงาน เพื่อแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายทะเบียนได้เสมอ

มาตรา 19 ถ้าใบอนุญาตชำรุดในสาระสำคัญหรือสูญหาย ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการชำรุดหรือสูญหาย

มาตรา 20 ในกรณีที่คนต่างด้าวเลิกทำงานตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตให้ส่งมอบใบอนุญาตคืนให้แก่นายทะเบียนในท้องที่จังหวัดที่ตั้งสถานที่ทำงานภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เลิกทำงานนั้น

มาตรา 21 ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตทำงานอื่นใดนอกจากงานที่ระบุไว้ในใบอนุญาตหรือเปลี่ยนท้องที่หรือสถานที่ในการทำงานให้แตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

มาตรา 22 ห้ามมิให้บุคคลใดรับคนต่างด้าวซึ่งไม่มีใบอนุญาตเข้าทำงาน หรือรับ

คนต่างด้าวเข้าทำงานที่มีลักษณะหรือเงื่อนไขในการทำงานแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ใน
ใบอนุญาต

มาตรา 23 บุคคลใดรับคนต่างด้าวเข้าทำงานหรือให้คนต่างด้าวย้ายไปทำงานในท้องที่อื่น
นอกจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาต หรือมีคนต่างด้าวออกจากงาน ให้บุคคลนั้นแจ้งต่อนายทะเบียน
ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคนต่างด้าวเข้าทำงาน หรือวันที่คนต่างด้าวนั้นย้ายหรือออกจากงาน
แล้วแต่กรณี

การแจ้งตามวรรคหนึ่งให้ทำตามแบบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 24 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าว” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย
เป็นประธาน ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมการ-
ปกครอง ผู้แทนกรมตำรวจ ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ ผู้แทนกรมอัยการ ผู้แทนกรมทะเบียนการ
ค้า ผู้แทนกรมการค้าภายใน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้แทนสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกิน
สามคนเป็นกรรมการ และผู้แทนกรมแรงงาน เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา 25 กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่ง
พ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา 26 กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงคราวออกตามวาระ เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) รัฐมนตรีให้ออก

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ใน
ตำแหน่งไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับ
วาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วนั้น

มาตรา 27 คณะกรรมการมีหน้าที่วินิจฉัยให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีดัง
ต่อไปนี้

- (1) การออกพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา 4(6) และมาตรา 6
- (2) การกำหนดงานที่รัฐมนตรีจะประกาศตามมาตรา 12
- (3) การออกกฎกระทรวงตามมาตรา 16
- (4) การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งตามมาตรา 17
- (5) เรื่องอื่นๆที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา 28 การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการด้วยกันคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 29 คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อให้ทำการหรือพิจารณาเรื่องใดอันอยู่ในขอบเขตแห่งหน้าที่ของคณะกรรมการ

ให้นำความในมาตรา 28 มาใช้บังคับแก่การประชุมคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา 30 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ อธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจ

(1) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง รวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือหลักฐาน

(2) เข้าไปในสถานที่ใดที่มีเหตุอันสมควรสงสัยว่ามีคนต่างด้าวทำงานในระหว่างเวลาที่เชื่อได้ว่ามีการทำงาน เพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริง หรือเรียกเอกสาร หรือหลักฐานใดๆจากบุคคลที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง ซึ่งอยู่ในสถานที่ดังกล่าวได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (2) ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าว หรือบุคคลผู้รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในสถานที่ดังกล่าว อำนาจความสะดวกตามสมควร

มาตรา 31 นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัว

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามหน้าที่ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ

มาตรา 32 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย นายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 33 คนต่างด้าวผู้ใดทำงานโดยฝ่าฝืนพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา 6 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 34 คนต่างด้าวผู้ใดทำงานโดยฝ่าฝืนมาตรา 7 หรือฝ่าฝืนเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา 9 หรือทำงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาต หรือฝ่าฝืนเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา 12 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 35 คนต่างด้าวผู้ใดทำงานโดยฝ่าฝืนมาตรา 10 หรือมาตรา 18 หรือ มาตรา 20 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 36 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 14 หรือมาตรา 19 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา 37 คนต่างด้าวผู้ใดทำงานเมื่อใบอนุญาตสิ้นอายุแล้วโดยมิได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ หรือได้ยื่นคำขอแล้วแต่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา 15 และคนต่างด้าวผู้นั้นมิได้อุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนหรือได้อุทธรณ์แล้วแต่รัฐมนตรีมีคำวินิจฉัยไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา 17 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 38 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 21 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 39 ผู้ใดรับคนต่างด้าวเข้าทำงานโดยฝ่าฝืนมาตรา 22 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 40 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 23 หรือมาตรา 42 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 41 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือสอบถาม หรือหนังสือเรียก หรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐาน หรือขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่อธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายหรือนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 30 ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินสามพันบาท

มาตรา 42 บุคคลใดมีคนต่างด้าวทำงานในธุรกิจของตนก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 322 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ใช้บังคับและยังมิได้แจ้งรายการเกี่ยวกับคนต่างด้าวที่ทำงานอยู่กับตนตามข้อ 35 แห่งประกาศของคณะปฏิวัตินี้ดังกล่าวจนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บุคคลนั้นแจ้งรายการดังกล่าวตามแบบที่อธิบดีกำหนด ภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 43 ใบอนุญาตที่ออกให้ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 322 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ให้ใช้ได้ต่อไปตราบเท่าที่ใบอนุญาตยังไม่สิ้นอายุและผู้รับใบอนุญาตยังทำงานที่ได้รับอนุญาตนั้น

มาตรา 44 คนต่างด้าวซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และทำงานอยู่แล้วก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 322 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ใช้บังคับและได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่ออธิบดี หรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายตามข้อ 34 วรรค

หนึ่ง แห่งประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าว และอธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายได้ออก ใบอนุญาตแล้วแต่คนต่างด้าวผู้นั้นยังมิได้รับใบอนุญาตและยังคงทำงานอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ ให้ไปรับใบอนุญาตภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ หากไม่ไปขอรับ ใบอนุญาตภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าใบอนุญาตนั้นสิ้นผลเมื่อครบกำหนดเวลาเช่นว่านั้น

มาตรา 45 คนต่างด้าวตามมาตรา 12 ซึ่งทำงานโดยอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับ ให้ทำงานนั้นต่อไปได้จนกว่าจะมีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา 12

เมื่อมีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา 12 แล้ว ในกรณีทำงานที่คนต่างด้าวดังกล่าวทำอยู่ เป็นงานที่รัฐมนตรีได้ประกาศให้ทำได้ ให้ทำงานนั้นได้ต่อไปแต่ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตภายใน เก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศของรัฐมนตรีดังกล่าวใช้บังคับ ในกรณีทำงานที่คนต่างด้าวดังกล่าว ทำอยู่นั้น มิใช่เป็นงานที่รัฐมนตรีได้ประกาศให้ทำได้ ให้ทำงานนั้นต่อไปได้อีกหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 46 บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง และประกาศหรือคำสั่งของรัฐมนตรี หรืออธิบดี หรือใบอนุญาตซึ่งได้ออกหรือสั่งโดยอาศัยอำนาจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 322 ลงวันที่ 13 ธันวาคมพ.ศ. 2515 เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับ ได้ต่อไปและให้ถือเสมือนเป็นพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวงและประกาศหรือคำสั่งของรัฐมนตรี หรืออธิบดีหรือใบอนุญาตที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 47 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม ไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

นายกรัฐมนตรี

(95 ร.จ. 14 ตอนที่ 73 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2521)

อัตราค่าธรรมเนียม

(1) ใบอนุญาตปีละ	1,000 บาท
(2) การต่ออายุใบอนุญาตหรือการขยายระยะเวลา การทำงานปีละ	1,000 บาท
(3) ใบแทนใบอนุญาต	300 บาท

(4) การอนุญาตให้ทำงานอื่นหรือเปลี่ยนท้องที่
หรือสถานที่ในการทำงาน

500 บาท

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 322 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 มีหลักการใช้บังคับเฉพาะคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเท่านั้น ส่วนคนต่างด้าวบางประเภทที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่มีหลักฐานการได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เช่น ญวนอพยพ เป็นต้น ไม่อยู่ในข่ายบังคับของกฎหมายนี้และปัจจุบันบุคคลเหล่านี้ได้มาประกอบอาชีพหรือทำงานอยู่ในท้องที่จังหวัดต่างๆ โดยเสรีทำให้ดูเหมือนว่าเป็นผู้มีสิทธิเหนือคนต่างด้าวอื่นๆ ที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่โดยถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง จึงจำเป็นต้องเพิ่มบทบัญญัติเพื่อใช้บังคับแก่คนต่างด้าวเหล่านี้ด้วย นอกจากนี้ถ้อยคำในประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 322 หลายแห่งไม่ชัดเจน ทำให้เป็นปัญหาขัดข้องในทางปฏิบัติอยู่หลายเรื่อง เนื่องจากได้ออกมาใช้บังคับโดยกระทันหันตามภาวะความจำเป็นในสมัยนั้น จึงต้องแก้ไขปรับปรุงเสียใหม่ให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ในปัจจุบัน

ผนวก 5

มติที่ประชุมคณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างชาติ ครั้งที่ 1/2541

วันพฤหัสบดีที่ 15 มกราคม 2541

ณ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

1. ไม่อนุญาตให้มีการจดทะเบียนและผ่อนผันแรงงานต่างชาติเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายทำงานอีก
2. ส่วนที่มีการผ่อนผันแล้วต้องจัดระเบียบควบคุมและไม่ควรให้มีการผ่อนผันให้ทำงานในโรงงาน
3. สกัดกั้นและป้องกันการเข้ามาใหม่ รวมทั้งการเร่งตรวจจับผู้ลักลอบจ้างงานโดยผิดกฎหมาย โดยเอาผิดทั้งนายจ้าง ลูกจ้าง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้ที่เกี่ยวข้อง
4. ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ทำงาน ให้ดำเนินการส่งกลับประเทศภูมิลำเนา หากยังไม่สามารถส่งกลับได้ให้อนุญาตทำงานชั่วคราวระหว่างรอการส่งกลับ เฉพาะจังหวัดชายแดนที่ติดต่อกับประเทศพม่า ลาว กัมพูชา
5. ให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องศึกษาและเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาสำหรับกิจการบางประเภทที่มีปัญหาขาดแคลนแรงงาน และไม่สามารถหาแรงงานไทยทำได้ เช่น การประมงทะเล ก่อสร้าง เป็นต้น
6. หากมีกิจการใดขาดแคลนให้มีการส่งแรงงานต่างชาติเข้ามาโดยถูกต้องตามกฎหมาย
7. ให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติศึกษาและเตรียมการเกี่ยวกับแนวทางในระยะยาวในการแก้ไขปัญหาการจ้างแรงงานต่างชาติ
8. ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและจริงจังให้เห็นภัยอันตรายของการจ้างแรงงานต่างชาติ ความผิดและเหตุผลความจำเป็นในการดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาล โดยมอบหมายให้สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติรับไปดำเนินการ

ผนวก 6

นโยบายการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างชาติผิดกฎหมาย (มติ ครม. เมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2541)

1. ไม่อนุญาตให้มีการจดทะเบียน และผ่อนผันแรงงานต่างชาติเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายทำงานอีก
 2. ส่วนที่มีการผ่อนผันแล้วให้จัดระเบียบควบคุมและไม่ควรมีการผ่อนผันให้ทำงานในโรงงาน
 3. สกัดกั้นและป้องกันการเข้ามาใหม่ รวมทั้งการเร่งตรวจจับผู้ลักลอบจ้างงานโดยผิดกฎหมาย โดยเอาผิดทั้งนายจ้าง ลูกจ้าง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้ที่เกี่ยวข้อง
 4. ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ทำงาน ให้ดำเนินการส่งกลับประเทศภูมิลำเนา หากยังไม่สามารถส่งกลับได้ให้อนุญาตทำงานชั่วคราวระหว่างรอการส่งกลับ เฉพาะจังหวัดชายแดนที่ติดต่อกับประเทศพม่า ลาว กัมพูชา
 5. ให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ศึกษาและเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหสำหรับกิจการบางประเภทที่มีปัญหาขาดแคลนแรงงานและไม่สามารถหาแรงงานไทยทำได้ เช่น การประมงทะเล ก่อสร้าง เป็นต้น
 6. หากมีกิจการใดขาดแคลนให้มีการส่งแรงงานต่างชาติเข้ามาโดยถูกต้องตามกฎหมาย
 7. ให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ศึกษาและเตรียมการเกี่ยวกับแนวทางในระยะยาวในการแก้ไขปัญหการจ้างแรงงานต่างชาติ
 8. ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและจริงจังให้เห็นกับอันตรายของการจ้างแรงงานต่างชาติ ความผิดและเหตุผล ความจำเป็นในการดำเนินการตามมาตรการต่างๆของรัฐบาล โดยมอบหมายให้สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติดำเนินการ
-

ผนวก 7

หนังสือที่ รส 0302/611 ลงวันที่ 10 เมษายน 2541

เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว

ด่วนที่สุด

ที่ รส 0302/611

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

ถนนมิตรไมตรี ดินแดง กท. 10320

10 เมษายน 2541

เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายละเอียดการอนุญาตให้ผู้หลบหนีเข้าเมืองรอการส่งกลับทำงานได้ชั่วคราว

ตามที่ คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2540 ให้มีคณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว โดยมี ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี (นายพิชัย รัตตกุล) เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 2/2541 ได้มีมติให้ผ่อนผันคนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา ทำงานได้ในบริเวณชายแดนที่ติดกับประเทศดังกล่าว กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมจึงเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามีมติ ดังนี้

1. อนุมัติให้กระทรวงมหาดไทยใช้อำนาจตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 เพื่อผ่อนผันให้ผู้หลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ลาว กัมพูชา อยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวในจังหวัดชายแดนที่ติดต่อกับประเทศพม่า ลาว กัมพูชา และจังหวัดที่มีกิจการประมงทะเล

2. ให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม พิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่กระทรวงมหาดไทยผ่อนผันให้อยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวทำงานเพื่อรอการส่งกลับและอนุญาตให้คนต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชาเข้ามาทำงานในจังหวัดชายแดนแบบมาเข้า - เย็นกลับ โดยให้มีอำนาจกำหนดอาชีพที่คนต่างด้าวทำงานได้ตามความจำเป็น

3. มอบหมายให้คณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าวมีอำนาจ ดังนี้

3.1 กำหนดจังหวัดเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

3.2 กำหนดระยะเวลาในการผ่อนผัน โดยให้ออกใบอนุญาตทำงานครั้งละ 1 ปี ถ้าจะมีการต่ออายุในปีต่อไป ต้องเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ

/4. จบประมาณ...

4. งบประมาณในการดำเนินการ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยให้นายจ้างที่จะรับ
คนต่างด้าวทำงานส่วนรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้วย
รายละเอียดในการดำเนินการได้แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายไทรรงค์ สุวรรณคีรี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

กรมการจัดหางาน

โทร 6176584 - 5

โทรสาร 6176585

ผนวก 8

หนังสือที่ นร 0205/5000 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2541

เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว

ด่วนที่สุด

ที่ นร 0205/5000

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

1 พฤษภาคม 2541

เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงแรงงานและสวัสดิการ ด่วนที่สุด ที่ รส 0302/611

ลงวันที่ 10 เมษายน 2541

ตามที่ได้เสนอ เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว ไปเพื่อ
คณะรัฐมนตรีพิจารณา รวม 4 ข้อ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2541 ลงมติเห็นชอบในหลักการ
ให้มีการอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานได้ชั่วคราว ตามที่กระทรวงแรงงานและ
สวัสดิการสังคมเสนอ และมอบให้คณะอนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าวรับไปพิจารณากำหนด
หลักเกณฑ์ และรายละเอียดการดำเนินการ โดยให้รองนายกรัฐมนตรี (นายปณัฏฐ์ เกสรทอง และ
นายสุวิทย์ คุณกิตติ) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวง
แรงงานและสวัสดิการสังคม ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติร่วมพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ
ในวันที่ 30 เมษายน 2541 เมื่อผลการประชุมเป็นอย่างไรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไปได้
แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ

จึงเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายพศุต เสงเจริญ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. 2800391

โทรสาร 2810627

ผนวก 9

หนังสือที่ รส 0302/ว068 ลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2541

เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว

ที่ รส 0302/ว068

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

ถนนมิตรไมตรี ดินแดง กท 10320

6 พฤษภาคม 2541

เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0205/5000 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2541

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประชุมคณะทำงานพิเศษที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายเพื่อศึกษาหาข้อยุติ ในการผ่อนผันให้ผู้หลบหนีเข้าเมืองทำงานได้ชั่วคราว เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2541 จำนวน 100 ชุด

ตามหนังสืออ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีแจ้งมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ ในหลักการให้มีการอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานได้ชั่วคราว ตามที่กระทรวง แรงงานและสวัสดิการสังคมเสนอ และมอบให้คณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าวรับไป พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และรายละเอียดการดำเนินการ โดยให้รองนายกรัฐมนตรี (นายปัญญา เกสรทอง และนายสุวิทย์ คุณกิตติ) และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีก 5 หน่วยงาน ร่วมพิจารณา ด้วย ผลการประชุมเป็นอย่างไรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไปได้ แล้วนำเสนอคณะ รัฐมนตรีทราบ นั้น

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม โดยความเห็นชอบของประธานคณะ อนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว (นายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี) ได้จัดประชุมคณะ อนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2541 โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายพิชัย รัตตกุล) เป็นประธาน และรองนายกรัฐมนตรี (นายปัญญา เกสรทอง) เข้าร่วมประชุม ด้วย เพื่อพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และรายละเอียดการดำเนินการให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิด กฎหมายทำงานชั่วคราว มีมติสรุปได้ดังนี้

/1. อนุมัติให้...

1. อนุมัติให้กระทรวงมหาดไทยใช้อำนาจตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 เพื่อผ่อนผันให้ผู้หลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา อยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวในจังหวัดชายแดนที่ติดต่อกับประเทศพม่า ลาว กัมพูชาและจังหวัดที่มีกิจการประมงทะเล ดังนี้

1.1 จังหวัดชายแดน 13 จังหวัด ที่ติดต่อกับประเทศพม่า ลาว กัมพูชา ได้แก่ จังหวัดเชียงราย แม่ฮ่องสอน ตาก กาญจนบุรี ระนอง มุกดาหาร นครพนม หนองคาย อุบลราชธานี จันทบุรี ตราด สระแก้ว และสุรินทร์

1.2 จังหวัดที่มีกิจการประมงทะเล 22 จังหวัด ได้แก่จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ประจวบคีรีขันธ์ ปัตตานี นราธิวาส สตูล พังงา กระบี่ ภูเก็ต ชุมพร ระยอง ฉะเชิงเทรา ระนอง จันทบุรี และตราด

2. ให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมพิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่กระทรวงมหาดไทยผ่อนผันให้อยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวทำงานเพื่อรอการส่งกลับและอนุญาตให้คนต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา เข้ามาทำงานในจังหวัดชายแดนแบบมาเข้ากลับเย็น สำหรับอาชีพ/กิจการที่จะให้ทำงานได้นั้น คือ

2.1 จังหวัดชายแดน 13 จังหวัด ที่ติดต่อกับประเทศพม่า ลาว กัมพูชา ได้แก่ จังหวัดเชียงราย แม่ฮ่องสอน ตาก กาญจนบุรี ระนอง มุกดาหาร นครพนม หนองคาย อุบลราชธานี จันทบุรี ตราด สระแก้ว และสุรินทร์ ทำงานได้ ดังนี้

(1) ผู้หลบหนีเข้าเมืองที่รอการส่งกลับ ทำงานได้ในอาชีพที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมประกาศกำหนด

(2) คนต่างด้าวที่เข้ามาในลักษณะมาเข้า - กลับเย็น ทำงานได้ในอาชีพที่ไม่เป็นงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำ 39 อาชีพ ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ.ศ. 2522

2.2 จังหวัดที่มีกิจการประมงทะเล จำนวน 22 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ประจวบคีรีขันธ์ ปัตตานี นราธิวาส สตูล พังงา กระบี่ ภูเก็ต ชุมพร ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา ระนอง จันทบุรี และตราด ทำงานได้เฉพาะอาชีพกรรมกร ใน 2 กิจการ คือ

(1) กิจการประมงทะเล

(2) กิจการต่อเนื่องประมงทะเล ซึ่งได้แก่ กิจการที่เกี่ยวกับแพปลา แพกุ้ง คัดเลือกแยกประเภท ทำความสะอาดสัตว์น้ำที่ได้จากประมงทะเล

/3. มอบหมาย ...

3. มอบหมายให้คณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าวมีอำนาจ ดังนี้

3.1 กำหนดจังหวัดและอาชีพ เพิ่มเติมหรือลดลงได้ตามความจำเป็น

3.2 กำหนดระยะเวลาในการผ่อนผัน โดยให้ออกใบอนุญาตทำงานครั้งละ 1 ปี ถ้าจะมีการต่ออายุในปีต่อไป ต้องเสนอให้คณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าวพิจารณาอนุมัติ

4. งบประมาณในการดำเนินการ ให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

รวบรวมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติเสนอสำนักงบประมาณพิจารณา โดยให้นายจ้างที่จะรับคนต่างด้าวทำงานมีส่วนรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้วย

5. รายละเอียดและหลักเกณฑ์อื่น ๆ ให้เป็นไปตามรายละเอียดการอนุญาตให้

ผู้หลบหนีเข้าเมืองระหว่างรอการส่งกลับทำงานได้ชั่วคราวที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามหนังสือกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ด่วนที่สุด ที่ รส 0302/611 ลงวันที่ 10 เมษายน 2541 เว้นแต่สถานที่ที่จะดำเนินการในแต่ละจังหวัดนั้น ทั้งในเรื่อง การรายงานตัว การประกันตัวและการออกใบอนุญาตทำงาน ตลอดจนการรายตัวของผู้ที่ได้รับการประกันตัวและอนุญาตทำงานตามระยะเวลาที่ทางราชการกำหนด ให้ดำเนินการ ณ สถานที่ที่ จังหวัดนั้น ๆ กำหนด

6. พื้นที่จังหวัดและประเภทกิจการอื่น นอกเหนือจากที่กระทรวงแรงงานและ

สวัสดิการสังคมเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามหนังสือกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ด่วนที่สุด ที่ รส 0302/611 ลงวันที่ 10 เมษายน 2541 อาทิ กิจการโรงสีข้าว กิจการโรงไม้หิน และการทำสวนยางพารา ซึ่งเจ้าของกิจการได้ร้องเรียนว่าหากมีการผลักดันแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ออกไปแล้วจะไม่สามารถจัดหาแรงงานไทยเข้าทดแทนได้ และจะส่งผลกระทบต่อ การดำเนิน กิจการเหล่านั้น ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้กรมตำรวจร่วมกับกรมจัดหางาน (ซึ่งเป็นฝ่าย เลขาธิการคณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว) ศึกษาว่าสมควรจะขยายพื้นที่และ/หรือ กำหนดกิจการที่จะอนุญาตเพิ่มเติมอีกหรือไม่ โดยให้ดำเนินการหาข้อมูลและศึกษาให้แล้วเสร็จ ภายใน 2 สัปดาห์ เพื่อเสนอคณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าวพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

กรมการจัดหางาน

โทร. 6176585

รายละเอียด

การอนุญาตให้ผู้หลบหนีเข้าเมืองระหว่างรอการส่งกลับทำงานได้ชั่วคราว

การพัฒนาประเทศของไทยในอดีตซึ่งทำให้เศรษฐกิจมีอัตราการขยายตัวในอัตราที่สูงและรวดเร็ว ได้ส่งผลให้เกิดภาวะการขาดแคลนแรงงาน ทั้งที่เป็นแรงงานระดับล่างและระดับสูง เนื่องจากแรงงานไทยบางส่วนออกไปขายแรงงานยังต่างประเทศ และบางส่วนหลังไหลเข้าไปทำงานในภาคอุตสาหกรรม จึงมีความจำเป็นต้องนำแรงงานต่างด้าวเข้ามาทดแทน การลักลอบเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อทำงานของแรงงานต่างชาติ ได้ก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคมไทยมากมาย ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ความมั่นคงของประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เพราะการลักลอบเข้ามาทำงานของแรงงานต่างด้าวภาครัฐไม่สามารถจะเข้าไปควบคุมดูแลได้ ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาลักลอบเข้าเมืองโดยการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ในการดำเนินการเพื่อความเหมาะสมกับสภาพข้อเท็จจริงมาโดยตลอด จนถึงปัจจุบันรัฐบาล ซึ่งมีนายชวน หลีกภัยเป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีนโยบายที่จะส่งผู้ลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมายกลับประเทศภูมิลำเนา และจะไม่อนุญาตให้มีการผ่อนผันและจดทะเบียนให้ทำงานอีก หากมีการกระทำผิดกฎหมายก็จะดำเนินการอย่างเข้มงวด จริงจัง ทั้งนายจ้าง ลูกจ้าง เจ้าหน้าที่ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง

แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารัฐบาลจะมีนโยบายอย่างเข้มงวดที่จะไม่ให้มีแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายในประเทศไทย แต่จากข้อจำกัดหลายประการ ทั้งแนวชายแดนที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านที่สามารถข้ามแดนกันได้สะดวก จำนวนแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยมีจำนวนมาก หลายสัญชาติ อีกทั้งหลบซ่อนอยู่ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ การเจรจาเพื่อส่งแรงงานกลับประเทศภูมิลำเนาเป็นเรื่องละเอียดอ่อนที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนข้อจำกัดด้านงบประมาณของประเทศที่มีจำนวนจำกัด และต้องยอมรับว่าในกิจการบางประเภทบางอาชีพ ประเทศไทยยังจำเป็นต้องพึ่งพาแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมาย จนกว่ารัฐบาลจะสามารถดำเนินการนำเข้าแรงงานต่างด้าวมาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายในกิจการที่ขาดแคลนแรงงานอย่างแท้จริงและเป็นที่ยอมรับทุกฝ่ายได้ รัฐบาลจึงจำเป็นต้องจัดเตรียมพื้นที่ที่จะให้แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายอยู่ในประเทศไทยได้เป็นการชั่วคราวและให้สามารถทำงานได้ ตลอดจนในกิจการบางประเภทที่ยังต้องพึ่งพาแรงงานต่างด้าวก็ต้องดำเนินการให้มีการจ้างแรงงานต่างด้าวทำงานได้ด้วย อีกทั้งการทำงานในบริเวณชายแดนของแรงงานต่างด้าวเป็นการปฏิบัติกันมานานและต่อเนื่องจนกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติ จนไม่อาจ

จะผ่านได้ ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้กำหนดให้พื้นที่จังหวัดชายแดนที่ติดต่อกับประเทศพม่า ลาว และ กัมพูชา และจังหวัดที่มีกิจการประมงทะเล 22 จังหวัด (รวมบางจังหวัดที่เป็นพื้นที่จังหวัดชายแดน ด้วย) เป็นพื้นที่จังหวัดที่ให้มีการจ้างแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่อยู่ระหว่างรอการส่งกลับทำงาน ได้ชั่วคราว ภายใต้วิธีการและหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมตามสภาพข้อเท็จจริงในแต่ละพื้นที่ โดยไม่ ส่งผล กระทบต่อภาวะการจ้างงานของแรงงานไทย

นโยบาย

การจัดระบบควบคุมคนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายโดยให้ทำงานชั่วคราวระหว่างรอ การส่งกลับประเทศภูมิลำเนา ในเขตจังหวัดชายแดนไทยที่ติดต่อกับประเทศพม่า ลาว และกัมพูชา และจังหวัดที่มีกิจการประมงทะเล

วัตถุประสงค์ของนโยบาย

1. เพื่อจัดระบบควบคุมคนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายโดยการผลักดันให้คนต่างด้าวที่ เข้าเมืองผิดกฎหมายไปอยู่จังหวัดชายแดนซึ่งจะง่ายต่อการควบคุม ดูแล และสกัดกั้นไม่ให้เข้ามา ในเมืองชั้นใน
2. เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานและลดภาระค่าใช้จ่ายของภาครัฐในการดูแลคน ต่างด้าวผิดกฎหมายที่อยู่ในประเทศไทย โดยอนุญาตให้คนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานได้
3. เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและการบริหารจัดการเกี่ยวกับนโยบายแก้ไขแรงงานต่างด้าว ที่เข้าเมืองผิดกฎหมายในระยะยาว

มาตรการที่จะใช้ในการดำเนินการ

1. มติคณะรัฐมนตรี โดยกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักเกณฑ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นตามนโยบาย การจัดระบบควบคุมคนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายให้ทำงานชั่วคราวระหว่างรอการส่งกลับ ประเทศภูมิลำเนาในจังหวัดชายแดนและจังหวัดที่มีกิจการประมงทะเล
2. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 กระทรวงมหาดไทย ประกาศให้คนต่างด้าว ที่หลบหนีเข้าเมืองและเป็นกลุ่มเป้าหมายตามนโยบาย มีสถานะเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองระหว่างรอ การส่งกลับ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522

3. พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม อนุญาตให้ผู้หลบหนีเข้าเมืองระหว่างรอการส่งกลับ ทำงานได้ชั่วคราวตามที่เห็นสมควร โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 12 พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521

4. มติคณะอนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว จังหวัดที่ได้รับการผ่อนผันให้มีการจ้างแรงงานต่างด้าวรอการส่งกลับ จัดทำรายละเอียดของหลักเกณฑ์การผ่อนผันในเรื่องของวันเวลาที่จะเริ่มและสิ้นสุดการดำเนินการ ประเภทกิจการ/อาชีพ ตลอดจนการจัดองค์กรในการดำเนินการ ซึ่งรายละเอียดดังกล่าวจะต้องอยู่ในกรอบของมติคณะรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าวจังหวัด แล้วเสนอคณะอนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าวพิจารณาอนุมัติ

หลักเกณฑ์และรายละเอียดการดำเนินการ

1. พื้นที่ดำเนินการ

1.1 จังหวัดชายแดนไทยที่ติดต่อกับประเทศพม่า ลาว และกัมพูชา จำนวน 13

จังหวัด ได้แก่

1) จังหวัดชายแดนไทย - พม่า จำนวน 5 จังหวัด คือ เชียงราย ตาก

แม่ฮ่องสอน กาญจนบุรี ระนอง

2) จังหวัดชายแดนไทย - ลาว จำนวน 4 จังหวัด คือ มุกดาหาร

นครพนม หนองคาย อุบลราชธานี

3) จังหวัดชายแดนไทย - กัมพูชา จำนวน 4 จังหวัด คือ จันทบุรี ตราด

สระแก้ว และสุรินทร์

1.2 จังหวัดที่มีกิจการประมงทะเล จำนวน 22 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ

สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ประจวบคีรีขันธ์

ปัตตานี นราธิวาส สตูล ตรัง พังงา กระบี่ ภูเก็ต ชุมพร ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา ระนอง จันทบุรี และตราด

2. ลักษณะของการเข้ามาทำงาน

2.1 ผู้ที่รอการส่งกลับ เป็นผู้ที่ถูกปล่อยเข้าเมืองมาอยู่ในราชอาณาจักรก่อนที่จะมีการออกประกาศของกระทรวงมหาดไทย และได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว

ในจังหวัดชายแดนหรือจังหวัดที่มีกิจการประมงทะเล

2.2 ผู้เข้ามาทำงานแบบมาเข้ากลับเย็น ซึ่งเป็นการเข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2522 จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง แต่ไม่ใช่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาในฐานะนักท่องเที่ยว หรือผู้เดินทางผ่าน และอนุญาตให้ทำงานได้เฉพาะพื้นที่จังหวัดชายแดนที่มีด่านตรวจคนเข้าเมืองถาวร ที่สามารถเดินทางเข้าออกได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

3. ประเภทอาชีพ/กิจการ

3.1 อาชีพ/กิจการที่คนต่างด้าวจะทำได้ในกรณีที่เข้าเมืองผิดกฎหมายในจังหวัดชายแดน 13 จังหวัด (1.1) จะทำงานได้เฉพาะงานที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ ดังนี้

- (1) เป็นประเภทอาชีพหรือกิจการที่ขาดแคลนแรงงานเพราะคนไทยไม่นิยมทำอย่างแท้จริงและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย
- (2) จังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่าควรจะให้มีการจ้างแรงงานต่างด้าวได้และไม่เป็นการแย่งอาชีพคนไทย โดยเฉพาะคนท้องถิ่น
- (3) จังหวัดจะต้องกำหนดมาตรการในการควบคุม ดูแลแรงงานต่างด้าวในท้องที่จังหวัดของตนได้ โดยให้นายจ้าง เจ้าของสถานประกอบการ หอการค้าจังหวัด เป็นผู้ร่วมควบคุม ดูแล และรับผิดชอบหากเกิดปัญหาต่างๆ ที่จะกระทบต่อสังคมอันสืบเนื่องมาจากการใช้แรงงานต่างด้าวนั้น

- (4) ให้องค์กรท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดประเภทอาชีพหรือกิจการที่ควรอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวทำได้ และมีส่วนรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเพื่อลดค่าใช้จ่ายของรัฐบาล

3.2 อาชีพ/กิจการที่คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายจะทำได้ในจังหวัดที่มีกิจการประมงทะเล 22 จังหวัด (1.2) จะอนุญาตให้ผู้หลบหนีเข้าเมืองระหว่างรอการส่งกลับทำงานได้เฉพาะงานกรรมกรในกิจการประมงทะเล และกิจการต่อเนื่องประมงทะเล ได้แก่ แพลลา แพกุ้ง คัดเลือก แยกประเภท ทความสะอาดสัตว์น้ำที่ได้จากประมงทะเล

3.3 อาชีพและกิจการที่คนต่างด้าวจะทำงานในลักษณะไปเข้าเย็นกลับ อยู่ในดุลยพินิจของผู้ที่อธิบดีกรมการจัดหางานมอบหมายแต่ต้องไม่ใช่งานที่ห้ามคนต่างด้าวทำ 39 งาน ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพ และวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ.ศ. 2522

4. จำนวนที่อนุญาต

ต้องกำหนดสัดส่วนคนไทยต่อคนต่างด้าวโดยคำนึงถึงความขาดแคลนแรงงานไทยประกอบ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าวประจำจังหวัด

5. สัญชาติ

5.1 สัญชาติที่จะอนุญาตขึ้นอยู่กับจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศพม่า ลาว หรือ กัมพูชา กล่าวคือ

1) สัญชาติพม่า จะอนุญาตในพื้นที่จังหวัดชายแดนไทย - พม่า จำนวน 5 จังหวัด คือ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ตาก กาญจนบุรี ระนอง

2) สัญชาติลาว จะอนุญาตในพื้นที่จังหวัดชายแดนไทย - ลาว จำนวน 4 จังหวัด คือ มุกดาหาร นครพนม หนองคาย อุบลราชธานี

3) สัญชาติกัมพูชา จะอนุญาตในพื้นที่จังหวัดชายแดนไทย - กัมพูชา จำนวน 4 จังหวัด คือ จันทบุรี ตราด สระแก้ว และสุรินทร์

5.2 สัญชาติ พม่า ลาว หรือกัมพูชา สำหรับเป็นกรรมกรในกิจการประมงทะเลในพื้นที่จังหวัดชายทะเล จำนวน 22 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ประจวบคีรีขันธ์ ปัตตานี นราธิวาส สตูล ตรัง พังงา กระบี่ ภูเก็ต ชุมพร ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา ระนอง จันทบุรี และตราด

6. ระยะเวลาที่ผ่อนปรน ครั้งละ 1 ปี ส่วนการต่ออายุให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม พิจารณาว่าควรจะต่อให้หรือไม่ โดยคำนึงถึงความขาดแคลนแรงงานไทยในอาชีพนั้น ในช่วงที่จะต้องต่ออายุใบอนุญาตทำงาน โดยเสนอให้คณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าวอนุมัติ

7. สภาพการจ้างและค่าจ้าง ให้เป็นไปตามกฎหมายแรงงานไทย

8. เงินประกัน 1,000 บาท

นายจ้าง/เจ้าของสถานประกอบการจะต้องเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายสำหรับเงินประกันตัวผู้หลบหนีเข้าเมือง จากเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองในอัตรา 1,000 บาท ต่อคนต่างด้าว 1 คน

9. ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ

คณะรัฐมนตรีจะพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ ในการอนุญาตให้ผู้หลบหนีเข้าเมืองทำงาน ได้ ส่วนในรายละเอียดวิธีการดำเนินการให้จังหวัดที่ได้รับการผ่อนผันฯ เป็นผู้ดำเนินการเพื่อเสนอ ต่อคณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าวเป็นผู้อนุมัติภายใต้กรอบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

10. แผนปฏิบัติการ

1) กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแก้ไข แรงงานต่างด้าว เสนอหลักเกณฑ์ให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ เป็นตามนโยบายการจัดระบบควบคุมคนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายให้ทำงานชั่วคราวระหว่างการ รอส่งกลับประเทศภูมิลาเนาในจังหวัดชายแดนและจังหวัดที่มีกิจการประมงทะเล (รายละเอียด ตามที่กล่าวแล้วข้างต้น) ทั้งนี้ให้หน่วยงานที่ร่วมเป็นคณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว เตรียมความพร้อมในการร่วมชี้แจงต่อคณะรัฐมนตรี หรือดำเนินการให้เป็นไปตามความเห็นที่คณะ รัฐมนตรีพิจารณา

2) เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมประสานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการและให้จังหวัดที่ได้รับการผ่อนผันพิจารณากำหนดประเภท อาชีพหรือประเภทกิจการที่จะให้แรงงานต่างด้าวทำชั่วคราว รายละเอียดในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดการดำเนินการ ตลอดจนความพร้อมในการดำเนินการทั้งในด้าน บุคลากร งบประมาณ สถานที่ และมาตรการอื่นๆที่จะเสริมให้มีการดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย และไม่ส่งผลกระทบต่อภาพรวมของประเทศ ข้อเสนอดังกล่าว จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าวประจำจังหวัด

3) เลขานุการคณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าวนำข้อเสนอของจังหวัดเสนอ ต่อคณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าวพิจารณา

4) กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เป็นผู้ประสานแจ้งผลการพิจารณาของ คณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการดำเนินการ

- จัดทำทะเบียนประวัติของผู้หลบหนีเข้าเมืองรอการส่งกลับ
- ตรวจสอบสุขภาพแรงงานต่างด้าวที่นายจ้าง/สถานประกอบการจะประกันตัว
- นายจ้างประกันตัวแรงงานต่างด้าว
- คนต่างด้าวหรือนายจ้างยื่นขอรับใบอนุญาตทำงาน
- นายจ้างนำแรงงานต่างด้าวที่ได้รับการประกันตัวและรับใบอนุญาต

ทำงานมารายงานตัว ณ พื้นที่พักรอการส่งกลับ ตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนด

- ให้นายจ้างที่ต้องการคนต่างด้าวไปทำงานชั่วคราว รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

ร่วมกับทางราชการ

- จังหวัดจะต้องเป็นผู้จัดเตรียมพื้นที่พักการส่งกลับ งบประมาณ และบุคลากรที่จะเป็นผู้ปฏิบัติตามความเหมาะสม ตลอดจนรายงานผลการดำเนินการปัญหาอุปสรรคต่างๆ

- กระทรวงที่เกี่ยวข้องต้องเป็นผู้ติดตามประเมินผลการปฏิบัติในส่วนที่ตนเป็นผู้รับผิดชอบกำกับดูแล ตลอดจนหาแนวทางเสนอต่อรัฐบาลเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้น อันจะกระทบต่อเป้าหมายและวัตถุประสงค์การดำเนินการตามนโยบาย

11. ระบบการควบคุมและกำกับดูแล

ให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม และกระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้กำกับดูแลให้จังหวัดดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบาย ตลอดจนการติดตามประเมินผล และเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่อคณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว

กรมการจัดหางาน

เมษายน 2541

ผนวก 10

หนังสือที่ นร 0205/5263 ลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2541
เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว

ที่ นร 0205/5263

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

7 พฤษภาคม 2541

เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
อ้างถึง หนังสือกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ที่ รส 0302/ว 068
ลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2541

ตามที่ได้เสนอเรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราวไปเพื่อ
คณะรัฐมนตรีทราบ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบแล้ว เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม
2541

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายพอล เฮงเจริญ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. 2825844

โทรสาร 2810627

ผนวก 11

หนังสือที่ รส 0302/969 ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2541

เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว

ด่วนที่สุด

ที่ รส 0302/969

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

ถนนมิตรไมตรี ดินแดง กท 10320

2 มิถุนายน 2541

เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่นร 0205/5263 ลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2541

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว เมื่อวันที่จันทร์ที่ 25

พฤษภาคม 2541 จำนวน 100 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีแจ้งมติคณะรัฐมนตรีรับทราบ มติของคณะทำงานพิเศษที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายเพื่อศึกษาหาข้อยุติในการผ่อนผันให้ผู้หลบหนีเข้าเมืองทำงานได้ชั่วคราว เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2541 ซึ่งตามมติคณะทำงานพิเศษดังกล่าวได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าวมีอำนาจกำหนดจังหวัดและอาชีพเพิ่มเติมหรือลดลงได้ตามความจำเป็น และได้มอบให้กรมตำรวจและกรมการจัดหางานศึกษาว่าสมควรจะขยายพื้นที่และ/หรือกิจการที่จะอนุญาตเพิ่มเติมหรือไม่ นั้น

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม โดยความเห็นชอบของประธานคณะอนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว (นายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี) ได้ประชุมเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2541 เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการกำหนดพื้นที่และ/หรือกำหนดกิจการที่จะอนุญาตให้คนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานเพิ่มเติม แล้ว มีมติดังนี้

1. ไม่ให้มีการเพิ่มพื้นที่หรือกิจการที่จะอนุญาตให้คนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราวตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 เมษายน 2541 และวันที่ 6 พฤษภาคม 2541

2. ให้ดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาแรงงานในกิจการที่นายจ้างหรือเจ้าของกิจการร้องเรียนว่าขาดแคลนแรงงาน ดังนี้

2.1 ให้กรมการจัดหางาน จัดนัดพบแรงงานในทุกจังหวัดที่มีการร้องเรียนว่ามี

การขาดแคลนแรงงาน โดยให้นายจ้างแจ้งตำแหน่งงาน ค่าจ้าง และสวัสดิการ ที่ไม่ต่ำกว่ากฎหมายกำหนดเพื่อให้แรงงานไทยใช้เป็นข้อมูลตัดสินใจในการที่จะเข้าไปทำงาน

2.2 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและสำนักงานจัดหางานจังหวัดขอความร่วมมือให้นายจ้างประกาศหาแรงงานไทยเข้าไปทำงานในกิจการที่ขาดแคลน โดยให้ประกาศให้ชัดเจนทั้งในเรื่องของค่าจ้าง สวัสดิการ จำนวน เพศ ที่ต้องการแรงงานเข้าไปทำงาน ให้นำสถานประกอบการพร้อมทั้งประสานให้ข้อมูลแก่สำนักจัดหางานจังหวัดในการช่วยดำเนินการจัดแรงงานไทยเข้าไปทำงานด้วย

2.3 จังหวัดที่ขาดแคลนแรงงานและได้ดำเนินการอย่างจริงจังในการจัดแรงงานไทยเข้าไปทำงานแล้ว แต่หากไม่สามารถจัดหาแรงงานไทยได้หรือได้แต่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนายจ้าง ให้จังหวัดรายงานต่อกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเพื่อสรุปหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป หากมีความจำเป็นอย่างแท้จริงก็อาจจะต้องมีการนำเข้าแรงงานต่างด้าวมาโดยถูกต้องตามกฎหมายแทนการใช้แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย

3. คณะอนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย มีมติให้ลดจำนวนจังหวัดชายแดนได้ผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายทำงานได้ชั่วคราวระหว่างรอการส่งกลับจาก 13 จังหวัด เหลือ 11 จังหวัด โดยให้ลดจังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดหนองคายซึ่งทั้ง 2 จังหวัดไม่ต้องการให้มีการผ่อนผัน เนื่องจากเห็นว่าการผ่อนผันจะกระทบต่อการแก้ไขปัญหาการว่างงานของจังหวัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายไกรรงค์ สุวรรณคีรี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

กรมการจัดหางาน

โทร. 6176585

ผนวก 12

หนังสือที่ นร 0205/6764 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2541
เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว

ที่ นร 0205/6764

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท. 10300

11 มิถุนายน 2541

เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ค่วนที่สุด ที่ รส 0302/969

ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2541

ตามที่ได้เสนอเรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว
ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบแล้วเมื่อวันที่ 9
มิถุนายน 2541

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางอาภา สมักรการ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. 2800391

โทรสาร 2810627

ผนวก 13

สรุปมติคณะอนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าวครั้งที่ 5/2541

เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2541

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม โดยความเห็นชอบของประธานอนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว (นายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี) ได้จัดประชุมคณะอนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว ครั้งที่ 5/2541 เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2541 เพื่อพิจารณาในประเด็นสำคัญ 3 ประการ และมีมติสรุปได้ดังนี้

1. พิจารณาเกี่ยวกับการเพิ่มพื้นที่และกิจการที่นายจ้างร้องขอใช้แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายที่ประชุมมีมติให้ความเห็นชอบดังนี้

1.1 ให้เพิ่มพื้นที่การผ่อนผันอีก 2 จังหวัด คือ จังหวัดราชบุรี และจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนประเภทงานและกิจการที่จะผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวทำ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม พิจารณาตามความจำเป็น

1.2 ให้เพิ่มกิจการที่ขาดแคลนแรงงานไทย กิจการที่อยู่ระหว่างการปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อให้สามารถจ้างแรงงานไทยได้ รวม 5 กิจการคือ

1) กิจการสวนยางพารา ให้ทำงานได้ในอาชีพกรรมกรกรีดยางพาราในพื้นที่ 13 จังหวัด คือ ตรัง สระแก้ว ประจวบคีรีขันธ์ นครพนม กระบี่ ชลบุรี พังงา ภูเก็ต ระนอง สุราษฎร์ธานี สตูล และสงขลา

2) กิจการไร่อ้อย ให้ทำงานได้ในอาชีพกรรมกร ในพื้นที่ 5 จังหวัด คือ อุทัยธานี สระแก้ว กาญจนบุรี ราชบุรี และกำแพงเพชร

3) กิจการเลี้ยงหมู ให้ทำงานได้ในอาชีพกรรมกร ในพื้นที่ 11 จังหวัด คือ นครปฐม อุทัยธานี ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี พิจิตร ลำพูน ขอนแก่น และนครราชสีมา

4) กิจการโรงสีข้าว ให้ทำงานได้ในอาชีพกรรมกร ในพื้นที่ 34 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท ชลบุรี นนทบุรี นครปฐม ปทุมธานี ลพบุรี สิงห์บุรี สมุทรสาคร สมุทรปราการ สระบุรี อุทัยธานี ฉะเชิงเทรา ตรัง นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี กำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ นครสวรรค์ พะเยา พิจิตร พิษณุโลก พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย นครพนม นครราชสีมา สุรินทร์ สตูล และสงขลา

5) กิจการขนถ่ายสินค้าทางน้ำ ให้ทำงานได้ในอาชีพกรรมกร ในพื้นที่ 1 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร

1.3 ระยะเวลาในการผ่อนผัน 1 ปี

1.4 รายละเอียดอื่นๆ ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2541 ซึ่งผ่อนผันใน 11 จังหวัดชายแดน และ 22 จังหวัดที่มีกิจการประมงทะเล แต่ทั้งนี้ให้เพิ่มในส่วนของเงินกองทุน ซึ่งนายจ้างจะต้องรับผิดชอบในอัตราที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมประกาศกำหนดต่อไป

2. พิจารณาแผนดำเนินการเพื่อผ่อนผันให้คนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมาย และอยู่ระหว่างการรอส่งกลับทำงานชั่วคราว ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 6 พฤษภาคม 2541

ที่ประชุมมีมติกำหนดแผนดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 6 พฤษภาคม 2541 โดยมีขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

2.1 กำหนดประเภทงานกิจการ กำหนดจำนวนที่อนุญาต (สัดส่วน) กำหนดสถานที่ดำเนินการ โดยจังหวัดต่างๆ พิจารณามาชั้นหนึ่ง แล้วให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมพิจารณาความเหมาะสมเพื่อออกประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมต่อไป

2.2 ออกประกาศกระทรวงมหาดไทยและประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเห็นชอบให้รมติคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดพื้นที่จังหวัดและประเภทกิจการเพิ่มเติม ตามมติของคณะอนุกรรมการซึ่งได้พิจารณาแล้วตามข้อ 1. ด้วย

2.3 ดำเนินตามขั้นตอนการผ่อนผันให้คนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราวได้กำหนดระยะเวลาโดยรวมไว้ 60 วัน เพื่อปฏิบัติตามขั้นตอนการจดทะเบียนดังนี้

- รับแจ้งความต้องการตลาดแรงงาน ให้นายจ้าง/เจ้าของสถานประกอบการที่ขาดแคลนแรงงานในพื้นที่ที่ได้รับการผ่อนผันมาแจ้งความต้องการแรงงานต่อสำนักงานจัดหางานจังหวัด โดยให้แจ้งความต้องการภายในระยะเวลาที่กำหนด (ซึ่งกำหนดไว้ประมาณ 15 วัน)

- จัดคนไทยเข้าทำงาน สำนักจัดหางานจังหวัดจะต้องประกาศตำแหน่งงานตามความต้องการของนายจ้าง และจัดคนไทยเข้าทำงานภายใน 14 วัน นับจากวันที่ประกาศตำแหน่งงาน

- จัดทำทะเบียนคนต่างด้าว เมื่อครบกำหนด 14 วัน หากสำนักงานจัดหางานจังหวัดไม่สามารถจัดแรงงานไทยเข้าไปทำงานได้ตามความต้องการของนายจ้างหรือได้แต่ไม่ครบตามจำนวนความต้องการที่นายจ้างแจ้งให้สำนักงานจัดหางานจังหวัดพิจารณาจำนวนที่จะให้นายจ้างจ้างแรงงานต่างด้าวได้เมื่อนายจ้างได้รับหนังสือจำนวน (โควต้า) แล้ว ให้นายจ้างติดต่อหน่วยงานของกรมการปกครองเพื่อจัดทำทะเบียนประวัติคนต่างด้าวภายใน 3 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการอนุญาตให้นายจ้างจ้างแรงงานต่างด้าว

- รายงานตัว ประกันตัว เมื่อนายจ้างดำเนินการจัดทำทะเบียนประวัติ
คนต่างด้าวแล้วให้นำแรงงานต่างด้าวไปรายงานตัวและประกันตัวต่อหน่วยงานของสำนักงาน
ตรวจคนเข้าเมือง

- ตรวจสอบสุขภาพ เมื่อนายจ้างดำเนินการตามขั้นตอนการจัดทำทะเบียน
ตรวจสอบสุขภาพ หากคนต่างด้าวไม่ผ่านการตรวจสอบสุขภาพให้นายจ้างนำตัวไปส่งคืนสำนักงาน
ตรวจคนเข้าเมืองเพื่อขออนุญาตการประกันตัว สำหรับโรคต้องห้ามที่กระทรวงสาธารณสุข
กำหนดในครั้งนี้อเพิ่มโรคเอดส์ เป็นโรคต้องห้ามด้วย และกำหนดให้แรงงานต่างด้าว
ต้องซื้อบัตรประกันสุขภาพด้วย

- ขอรับใบอนุญาตทำงาน เมื่อนายจ้างดำเนินการตามขั้นตอนการจัดทำทะเบียน
ประวัติ รายงานตัวและประกันตัว ตรวจสอบสุขภาพแล้ว จึงจะนำหลักฐานมาขอรับใบอนุญาตทำงาน
จากสำนักงานจัดหางานจังหวัด

สำหรับงบประมาณที่จะดำเนินการตามแผนดังกล่าวขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
นำไปทบทวนว่าจะเบิกจ่ายจากงบประมาณปกติได้หรือไม่ แล้วให้แจ้งกระทรวงแรงงานและสวัสดิการ
สังคมเพื่อรวบรวมเสนอประธานคณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าวในการขออนุมัติจาก
สำนักงบประมาณต่อไป

3. พิจารณาการกำหนดประเภทกิจการ/งาน สัดส่วนที่จะอนุญาตและสถานที่ที่จะ
ดำเนินการเพื่อผ่อนผันให้คนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายและอยู่ระหว่างรอการส่งกลับทำงาน
ชั่วคราวของแต่ละจังหวัดที่ได้รับการผ่อนผัน

ที่ประชุมมีมติให้การกำหนดประเภทงานและประเภทกิจการในพื้นที่จังหวัดชายแดน
11 จังหวัดซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบแล้ว เป็นไปตามการพิจารณาของจังหวัด ซึ่ง
แตกต่างกันไปตามสภาพความจำเป็น แต่อย่างไรก็ตามได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า ในการดำเนินการต้องให้
ความสำคัญต่อขั้นตอนการจัดแรงงานไทยเข้าทำงาน ซึ่งต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงผู้ว่างงาน
ให้มากที่สุดทั้งภายในจังหวัดและนอกจังหวัด เพื่อให้แรงงานไทยได้มีงานทำให้มากที่สุดก่อนให้มี
การจ้างแรงงานต่างด้าว และมอบให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมพิจารณาอีกครั้งก่อน
การออกประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

นอกจากนี้คณะอนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว ได้รับทราบผลการดำเนินการตามมติ
คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2541 และได้มีมติเพิ่มเติมดังนี้

1. การส่งแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานโดยถูกต้องตามกฎหมาย ที่ประชุมมอบหมาย
ให้สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาตินำไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน
และสวัสดิการสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2. การจัดทำนโยบายแรงงานต่างชาติดระยะยาว เห็นชอบตามที่สำนักงานคณะ
กรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ ในส่วนขององค์ประกอบของคณะทำงานที่จะ

จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายแรงงานต่างชาติระยะยาว ให้เพิ่มผู้แทนจากกระทรวง
อุตสาหกรรมและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในคณะกรรมการแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ
และจัดระบบฐานข้อมูลแรงงานต่างชาติ และเพิ่มผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ในคณะกรรมการประเมิน
การขาดแคลนแรงงานไทยและความต้องการใช้แรงงานต่างด้าว

ผนวก 14

หนังสือที่ รส 0316/1381 ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2541

เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว

ด่วนที่สุด

ที่ รส 0316/1381

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการ

ถนนมิตรไมตรี ดินแดง กท 10400

20 กรกฎาคม 2541

เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร 0205/5263 ลงวันที่ 7 พฤษภาคม 2541 และ

ที่ นร 0205/6764 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2541

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว ครั้งที่ 5/2541 เมื่อวันที่ 15

กรกฎาคม 2541 จำนวน 100 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรีรับทราบเรื่องการอนุญาตให้คนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว ในจังหวัดชายแดน 11 จังหวัด และจังหวัดที่มีกิจการประมงทะเล 22 จังหวัด และตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว มีอำนาจกำหนดจังหวัดและอาชีพเพิ่มเติมหรือลดลงได้ตามความจำเป็น แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบ นั้น

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม โดยความเห็นชอบของประธานอนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว (นายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี) ได้จัดประชุมคณะอนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว ครั้งที่ 5/2541 เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2541 เพื่อพิจารณาในประเด็นสำคัญ 3 ประการ และมีมติสรุปได้ดังนี้

1. พิจารณาเกี่ยวกับการเพิ่มพื้นที่และกิจการที่นายจ้างร้องขอใช้แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายที่ประชุมมีมติให้ความเห็นชอบดังนี้

1.1 ให้เพิ่มพื้นที่การผ่อนผันอีก 2 จังหวัด คือ จังหวัดราชบุรี และจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนประเภทงานและกิจการที่จะผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวทำ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม พิจารณาตามความจำเป็น

1.2 ให้เพิ่มกิจการที่ขาดแคลนแรงงานไทย กิจการที่อยู่ระหว่างการปรับปรุง กระบวนการผลิตเพื่อให้สามารถจ้างแรงงานไทยได้ รวม 5 กิจการคือ

1. กิจการสวนยางพารา ให้ทำงานได้ในอาชีพกรรมกรกรีดยางพาราในพื้นที่ 13 จังหวัด คือ ตราด สระแก้ว ประจวบคีรีขันธ์ นครพนม กระบี่ ชลบุรี พังงา ภูเก็ต ระนอง สุราษฎร์ธานี สตูล และสงขลา

2. กิจการไร่อ้อย ให้ทำงานได้ในอาชีพกรรมกร ในพื้นที่ 5 จังหวัด คือ อุทัยธานี สระแก้ว กาญจนบุรี ราชบุรี และกำแพงเพชร

3. กิจการเลี้ยงหมู ให้ทำงานได้ในอาชีพกรรมกร ในพื้นที่ 11 จังหวัด คือ นครปฐม อุทัยธานี ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี พิจิตร ลำพูน ขอนแก่น และนครราชสีมา

4. กิจการโรงสีข้าว ให้ทำงานได้ในอาชีพกรรมกร ในพื้นที่ 34 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท ชลบุรี นนทบุรี นครปฐม ปทุมธานี ลพบุรี สิงห์บุรี สมุทรสาคร สมุทรปราการ

สระบุรี อุทัยธานี ฉะเชิงเทรา ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี กำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ นครสวรรค์ พะเยา พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย นครพนม นครราชสีมา สุรินทร์ สตูล และสงขลา

5. กิจการขนถ่ายสินค้าทางน้ำ ให้ทำงานได้ในอาชีพกรรมกร ในพื้นที่ 1 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร

1.3 ระยะเวลาในการผ่อนผัน 1 ปี

1.4 รายละเอียดอื่นๆ ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2541 ซึ่งผ่อนผันใน 11 จังหวัดชายแดน และ 22 จังหวัดที่มีกิจการประมงทะเล แต่ทั้งนี้ให้เพิ่มในส่วนของเงินกองทุน ซึ่งนายจ้างจะต้องรับผิดชอบในอัตราที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมประกาศกำหนดต่อไป

2. พิจารณาแผนดำเนินการเพื่อผ่อนผันให้คนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมาย และอยู่ระหว่างการรอส่งกลับทำงานชั่วคราว ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 6 พฤษภาคม 2541

ที่ประชุมมีมติกำหนดแผนดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 6 พฤษภาคม 2541 โดยมีขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

2.1 กำหนดประเภทงานกิจการ กำหนดจำนวนที่อนุญาต (สัดส่วน) กำหนดสถานที่ดำเนินการ โดยจังหวัดต่างๆ พิจารณามั่นชั้นหนึ่ง แล้วให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมพิจารณาความเหมาะสมเพื่อออกประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมต่อไป

2.2 ออกประกาศกระทรวงมหาดไทยและประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เห็นชอบให้รอมติคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดพื้นที่จังหวัดและประเภทกิจการเพิ่มเติมตามมติของคณะอนุกรรมการซึ่งได้พิจารณาแล้วตามข้อ 1 ด้วย

2.3 ดำเนินตามขั้นตอนการผ่อนผันให้คนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราวได้กำหนดระยะเวลาโดยรวมไว้ 60 วัน เพื่อปฏิบัติตามขั้นตอนการจดทะเบียนดังนี้

- รับแจ้งความต้องการแรงงาน ให้นายจ้าง/เจ้าของสถานประกอบการที่ขาดแคลนแรงงานในพื้นที่ที่ได้รับการผ่อนผันมาแจ้งความต้องการแรงงานต่อสำนักงานจัดหางานจังหวัด โดยให้แจ้งความต้องการภายในระยะเวลาที่กำหนด (ซึ่งกำหนดไว้ประมาณ 15 วัน)

- จัดคนไทยเข้าทำงาน สำนักงานจัดหางานจังหวัดจะต้องประกาศตำแหน่งงานตามความต้องการของนายจ้าง และจัดคนไทยเข้าทำงานภายใน 14 วัน นับจากวันที่ประกาศตำแหน่งงาน

- จัดทำทะเบียนคนต่างด้าว เมื่อครบกำหนด 14 วัน หากสำนักงานจัดหางานจังหวัดไม่สามารถจัดแรงงานไทยเข้าไปทำงานได้ตามความต้องการของนายจ้างหรือได้แต่ไม่ครบตามจำนวนความต้องการที่นายจ้างแจ้งให้สำนักงานจัดหางานจังหวัดพิจารณาจำนวนที่จะให้นายจ้างจ้างแรงงานต่างด้าวได้ เมื่อนายจ้างได้รับหนังสือจำนวน (โควต้า) แล้ว ให้นายจ้างติดต่อหน่วยงานของกรมการปกครองเพื่อจัดทำทะเบียนประวัติคนต่างด้าวภายใน 3 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการอนุญาตให้จ้างแรงงานต่างด้าว

- รายงานตัว ประกันตัว เมื่อนายจ้างดำเนินการจัดทำทะเบียนประวัติคนต่างด้าวแล้วให้นำแรงงานต่างด้าวไปรายงานตัวและประกันตัวต่อหน่วยงานของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

- ตรวจสอบสุขภาพ เมื่อรายงานตัวและประกันตัวแล้วให้นำแรงงานต่างด้าวไปตรวจสอบสุขภาพ หากคนต่างด้าวไม่ผ่านการตรวจสอบสุขภาพให้นายจ้างนำตัวไปส่งคืนสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเพื่อขอลอนการประกันตัว สำหรับโรคต้องห้ามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดในครั้งนี้อเพิ่มโรคเอดส์ เป็นโรคต้องห้ามด้วย และกำหนดให้แรงงานต่างด้าวต้องซื้อบัตรประกันสุขภาพด้วย

- ขอรับใบอนุญาตทำงาน เมื่อนายจ้างดำเนินการตามขั้นตอนการจัดทำทะเบียนประวัติ รายงานตัวและประกันตัว ตรวจสอบสุขภาพแล้ว จึงจะนำหลักฐานมาขอรับใบอนุญาตทำงานจากสำนักงานจัดหางานจังหวัด

สำหรับงบประมาณที่จะดำเนินการตามแผนดังกล่าวขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปทบทวนว่าจะใช้จ่ายจากงบปกติได้หรือไม่ แล้วให้แจ้งกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเพื่อรวบรวมเสนอประธานคณะอนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าวในการขออนุมัติจากสำนักงบประมาณต่อไป

3. พิจารณาการกำหนดประเภทกิจการ/งาน สัดส่วนที่จะอนุญาตและสถานที่ที่จะดำเนินการเพื่อผ่อนผันให้คนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายและอยู่ระหว่างรอการส่งกลับทำงานชั่วคราวของแต่ละจังหวัดที่ได้รับการผ่อนผัน

ที่ประชุมมีมติให้การกำหนดประเภทงานและประเภทกิจการในพื้นที่จังหวัดชายแดน

11 จังหวัดซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบแล้ว เป็นไปตามการพิจารณาของจังหวัด ซึ่งแตกต่างกันไปตามสภาพความจำเป็น แต่อย่างไรก็ตามได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า ในการดำเนินการต้องให้ความสำคัญต่อขั้นตอนการจัดแรงงานไทยเข้าทำงาน ซึ่งต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงผู้ว่างงานให้มากที่สุดทั้งภายในจังหวัดและนอกจังหวัด เพื่อให้แรงงานไทยได้มีงานทำให้มากที่สุดก่อนให้มีการจ้างแรงงานต่างด้าว และมอบให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมพิจารณาอีกครั้งก่อนออกประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

นอกจากนี้คณะอนุกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว ได้รับทราบผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2541 และได้มีมติเพิ่มเติมดังนี้

1. การส่งแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานโดยถูกต้องตามกฎหมาย ที่ประชุมมอบหมายให้สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาตินำไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2. การจัดทำนโยบายแรงงานต่างชาติระยะยาว เห็นชอบตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ ในส่วนขององค์ประกอบของคณะทำงานที่จะจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายแรงงานต่างชาติระยะยาว ให้เพิ่มผู้แทนจากกระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในคณะทำงานแก้ไขกฎหมายระเบียบและจัดระบบฐานข้อมูลแรงงานต่างชาติ และเพิ่มผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ในคณะทำงานประเมินการขาดแคลนแรงงานไทยและความต้องการใช้แรงงานต่างด้าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

กรมการจัดหางาน

โทร 6176585

ผนวก 15

หนังสือที่ นร 0206/8878 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2541

เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว

ที่ นร.0206/8878

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท.10300

27 กรกฎาคม 2541

เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ค่วนที่สุด ที่ รส 0316/1381

ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2541

ตามที่ได้เสนอเรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานชั่วคราวไป เพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบแล้ว เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2541

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายกัทร จันทรวงศ์)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารงานสารสนเทศ

โทร.2801445

โทรสาร : 2801446, 2824045

ผนวก 16

การดำเนินงานเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย

กรมการจัดหางานได้ดำเนินการสำรวจจำนวนแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย เมื่อเดือนมกราคม 2539 โดยให้จังหวัดทุกจังหวัด ขอความร่วมมือหอการค้า สมาคมนายจ้าง สมาคมธุรกิจ และสถานประกอบการต่าง ๆ ของจังหวัด ในการให้ข้อมูลแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายและจำนวนความต้องการแรงงานของสถานประกอบการ พบว่ามีจำนวนแรงงานต่างด้าว 733,600 คน และมีจำนวนความต้องการแรงงานของสถานประกอบการ 1,362,260 คน

วันที่ 25 มิถุนายน 2539 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้มีการจัดระบบเพื่อควบคุมการทำงานของแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย โดยผ่อนผันให้นายจ้างนำแรงงานต่างด้าว สัญชาติพม่า ลาว กัมพูชา ที่อยู่กับตนมารายงานตัวเพื่อจัดทำทะเบียนประวัติ ประกันตัว และขออนุญาตทำงานได้ชั่วคราว ระหว่างรอการส่งกลับออกนอกราชอาณาจักร โดยอนุญาตให้พำนักอยู่และทำงานได้ในพื้นที่ 43 จังหวัด เป็นระยะเวลา 2 ปี และในประเภทกิจการตามที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมกำหนด ซึ่งนายจ้างต้องนำแรงงานต่างด้าวมารายงานตัวภายใน 90 วัน ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2539 ถึงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2539 มีผลการดำเนินการดังนี้ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการผ่อนผัน มีแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายมารายงานตัวกับเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง จำนวน 323,123 คน ในส่วนของกรมการจัดหางาน มีแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายยื่นขอใบอนุญาตทำงาน จำนวน 313,942 คน แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายไม่มารับใบอนุญาตทำงาน จำนวน 20,290 คน มีแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายได้รับใบอนุญาตทำงานทั้งสิ้น 293,652 คน

ปัจจุบัน ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2541 มีแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่มีใบอนุญาตทำงาน คงเหลือ 88,643 คน แบ่งเป็นสัญชาติพม่า 81,336 คน ลาว 2,145 คน กัมพูชา 5,162 คน

ในปี 2540 - 2541 ประเทศไทยประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2540 เห็นชอบกรอบนโยบาย “แผนปฏิบัติการบรรเทาปัญหาการว่างงาน” และได้แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายบรรเทาปัญหาการว่างงานแห่งชาติ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ซึ่งแผนปฏิบัติการบรรเทาปัญหาการว่างงาน ประกอบด้วยมาตรการปฏิบัติทั้งระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว รวม 7 มาตรการ และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมารับผิดชอบกำกับดูแลในแต่ละมาตรการ หนึ่งในมาตรการทั้ง 7 มาตรการที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย คือ มาตรการแก้ไขแรงงานต่างด้าว มีคณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว รับผิดชอบดูแล โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายพิชัย รัตตกุล) เป็นประธาน

คณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว ได้มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2541 ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาแรงงานที่เข้าเมืองผิดกฎหมาย เพื่อประโยชน์ต่อการจ้างงานภายในประเทศ อย่างน้อย 300,000 คน โดยแบ่งเป็น

- คนต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมาย 5,000 คน เพื่อให้คนไทยมีโอกาสทำงานเพิ่มขึ้น โดยให้มีการเข้มงวดในการอนุญาตทำงานและต่ออายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมาย ให้ลดลงประมาณร้อยละ 30 จากผู้มาขออนุญาตทำงานและต่ออายุใบอนุญาตทำงาน

ผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน 2541

1) ออกใบอนุญาตทำงานให้คนต่างด้าวที่เข้าเมืองถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน 8,112

ราย

2) ต่ออายุใบอนุญาตทำงานให้คนต่างด้าวที่เข้าเมืองถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน 16,726

ราย

3) ไม่อนุญาต จำนวน 1,443 ราย

4) แจ้งออก จำนวน 4,738 ราย

- คนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายและทำงานในโรงงาน 295,000 คน โดยลดคนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายทำงานในโรงงานทั่วประเทศลง ด้วยการควบคุม ผลักดันและจัดหาแรงงานไทยทดแทน

ผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน 2541

1) มีการเลิกจ้างแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย จำนวน 271,844 คน

2) ลงทะเบียนแรงงานไทย จำนวน 310,034 คน

3) บรรจุแรงงานไทยทดแทน จำนวน 241,760 คน

นอกจากนั้นคณะกรรมการแก้ไขแรงงานต่างด้าว ได้เห็นชอบนโยบาย 8 ประการ ในการแก้ไขแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และเสนอให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในวันที่ 19 มกราคม 2541 นโยบายทั้ง 8 ประการมีดังนี้

1. ไม่อนุญาตให้มีการจดทะเบียนและผ่อนผันแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายทำงานอีก

2. ส่วนที่ผ่อนผันแล้ว ต้องจัดระเบียบควบคุมและไม่ควรมีการผ่อนผันให้ทำงานในโรงงาน

ผลการดำเนินงาน

2.1 แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับการผ่อนผันตามมติคณะรัฐมนตรีปี 2535 มีจำนวนคงเหลือ 594 คน

2.2 แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับการผ่อนผันตามมติคณะรัฐมนตรีปี 2539 มีจำนวนคงเหลือ 88,643 คน เป็นพม่า 81,336 คน ลาว 2,145 คน กัมพูชา 5,162 คน

3. สกัดกั้นและป้องกันการเข้ามาใหม่ รวมทั้งการเร่งตรวจจับผู้ลักลอบจ้างงานโดยผิดกฎหมาย โดยเอาผิดทั้งนายจ้าง ลูกจ้าง เจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ผลการดำเนินงาน กรมตำรวจได้มีคำสั่งปฏิบัติการปราบปรามสกัดกั้นแรงงานต่างชาติผิดกฎหมาย ให้สกัดกั้นมิให้แรงงานต่างด้าวจากประเทศเพื่อนบ้านเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร โดยให้

3.1 หน่วยที่รับผิดชอบตามแนวชายแดน ประสานการปฏิบัติกับกองกำลังทหารตามแนวชายแดน เช่น กองกำลังนเรศวร กองกำลังสุรนารี เน้นย้ำภารกิจนี้ให้กับชุดเฝ้าตรวจชายแดน โดยเพิ่มความถี่ในการจัดกำลังออกลาดตระเวน สกัดกั้นและป้องกันมิให้แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายเล็ดลอดเข้ามาในราชอาณาจักรอีก

3.2 ให้จัดชุดปฏิบัติการเฉพาะกิจออกสืบสวน กวาดล้าง ขบวนการลักลอบนำแรงงานต่างชาติเข้ามาในประเทศ

3.3 ให้ภาค 1 - 9 เป็นหน่วยงานหลักสนธิกำลังกับ สตม. ดชด. และทล. ร่วมปฏิบัติในด่านตรวจถาวร ซึ่งตั้งอยู่บนเส้นทางที่มีการลักลอบนำแรงงานต่างด้าวเข้า

3.4 กวดขันการเมืองของคนต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว กัมพูชา ตามช่องทางต่าง ๆ ไม่ให้เข้ามาในราชอาณาจักรอย่างผิดกฎหมายได้โดยเด็ดขาด

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2541 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2541 สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ได้ดำเนินการจับกุมแรงงานต่างด้าวทั่วประเทศ จำนวน 29,300 คน แบ่งเป็น พม่า 15,794 คน ลาว 1,670 คน กัมพูชา 9,794 คน และอื่น ๆ 2,042 คน ดำเนินคดีกับนายจ้าง 107 ราย

4. ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ทำงาน ให้ดำเนินการส่งกลับประเทศภูมิลำเนา หากยังไม่สามารถส่งกลับได้ ให้อนุญาตทำงานชั่วคราวระหว่างรอการส่งกลับ เฉพาะจังหวัดชายแดนที่ติดต่อกับประเทศพม่า ลาว กัมพูชา

ผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน 2541 ดำเนินการส่งกลับแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายได้จำนวน 237,474 คน เป็นพม่า 196,837 คน ลาว 4,526 คน กัมพูชา 30,980 คน และอื่น ๆ 5,131 คน

ในกรณีที่ยังไม่สามารถส่งกลับได้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2541 และวันที่ 21 พฤษภาคม 2541 ให้ดำเนินการดังนี้

4.1 อนุมัติให้กระทรวงมหาดไทยใช้อำนาจตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 เพื่อผ่อนผันให้ผู้หลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ลาว กัมพูชา อยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวใน

- จังหวัดชายแดนที่ติดต่อกับประเทศพม่า ลาว กัมพูชา 13 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ ดาก แม่ฮ่องสอน กาญจนบุรี ราชบุรี ระนอง ตราด มุกดาหาร นครพนม จันทบุรี สุรินทร์ สระแก้ว

- จังหวัดที่มีกิจการประมงทะเล 22 จังหวัด ได้แก่ สมุทรสาคร สมุทรปราการ เพชรบุรี สมุทรสงคราม ชลบุรี ระยอง สตูล สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ประจวบคีรีขันธ์ ปัตตานี นราธิวาส ตรัง พังงา กระบี่ ภูเก็ต ชุมพร ฉะเชิงเทรา ระนอง ตราด จันทบุรี

4.2 ให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมพิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่กระทรวงมหาดไทยผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวทำงาน เพื่อรอการส่งกลับและอนุญาตให้คนต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว กัมพูชา เข้ามาทำงานในจังหวัดชายแดนแบบมาเข้ากลับเย็น ขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำแนวปฏิบัติและการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณ เพื่อให้เกิดความพร้อมก่อนออกประกาศกระทรวงมหาดไทยและประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

5. ให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องศึกษาและเสนอแนวทางแก้ไขปัญห สำหรับกิจการบางประเภทที่มีปัญหาขาดแคลนแรงงานและไม่สามารถหาแรงงานไทยทำได้ เช่น ประมงทะเล ก่อสร้าง

ผลการดำเนินการ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม โดยกรมการจัดหางานได้ขอความร่วมมือจากจังหวัดทุกจังหวัด ในการสำรวจกิจการที่มีความขาดแคลนแรงงานและไม่สามารถจัดหาแรงงานไทยทดแทนได้ เพื่อหาแนวทางแก้ไขในระยะยาวต่อไป ซึ่งการศึกษาและเตรียมการเกี่ยวกับแนวทางในระยะยาว สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบจัดทำร่างแผนในระยะยาว

6. หากมีกิจการใดขาดแคลนแรงงานให้มีการส่งแรงงานต่างด้าวโดยถูกต้องตามกฎหมาย

ผลการดำเนินการ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมได้เสนอเรื่องการส่งแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงาน โดยถูกต้องตามกฎหมายในกิจการประมงทะเล เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ประชุมเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2541 ลงมติให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ในการดำเนินการส่งแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงาน โดยถูกต้องตามกฎหมาย กรมการจัดหางานได้ศึกษาวิธีการนำเข้าแรงงานของประเทศไต้หวันและประเทศสิงคโปร์ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการศึกษานำเข้าแรงงานต่างด้าวของประเทศไทยต่อไป

7. ให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ศึกษาและเตรียมการเกี่ยวกับแนวทางในระยะยาวในการแก้ไข ปัญหาการจ้างแรงงานต่างด้าว

ผลการดำเนินการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาตินี้เป็นผู้พิจารณาร่วมกัน โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับผิดชอบศึกษาและจัดทำร่างแผนนโยบายแรงงานต่างชาติดระยะยาว และได้มีการจัดตั้งคณะทำงานขึ้นมา 2 ชุด คือ คณะทำงานประเมินการขาดแคลนแรงงานไทยและความต้องการใช้แรงงานต่างชาติ และคณะทำงานแก้ไขกฎหมาย ระเบียบและจัดระบบฐานข้อมูลแรงงานต่างด้าว เพื่อศึกษาถึงการกำหนดนโยบายระยะยาวเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าว

8. ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและจริงจัง ให้เห็นภัยอันตรายของการจ้างแรงงานต่างด้าว ความผิดและเหตุผลความจำเป็นในการดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาล โดยมอบหมายให้สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาตินี้ไปดำเนินการ

ผลการดำเนินการ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาตินี้ได้แต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจประชาสัมพันธ์การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างชาติดกฎหมาย ซึ่งคณะทำงานได้จัดทำแผนปฏิบัติการประชาสัมพันธ์ขึ้นมาและดำเนินการประชาสัมพันธ์ตามแผนตั้งแต่เดือนเมษายนถึงเดือนกรกฎาคม 2541 อย่างต่อเนื่อง โดยใช้สื่อทั้งทางสถานีวิทยุ โทรทัศน์ทุกสถานี

สำนักงานจัดระบบแรงงานต่างด้าว
กรกฎาคม 2541

ผนวก 17

ข้อมูลแรงงานในกิจการโรงสีข้าว

1. ข้อมูลจากสมาคมโรงสีข้าวไทย แจ้งว่าประเทศไทยมีโรงสีข้าวอยู่ 43 จังหวัด จำนวนทั้งสิ้น 43,277 โรง ประกอบด้วย กรุงเทพฯ พระนครศรีอยุธยา ราชบุรี เพชรบุรี สุพรรณบุรี สระบุรี ชัยนาท นครปฐม นนทบุรี สมุทรปราการ ลพบุรี กาญจนบุรี สิงห์บุรี อุทัยธานี ปทุมธานี อ่างทอง ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี ชลบุรี สระแก้ว เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา โขงพระยา นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ พิจิตร สุโขทัย อุตรดิตถ์ นครพนม สурินทร์ นครราชสีมา ยโสธร กาฬสินธุ์ สกลนคร อุครธานี อุบลราชธานี อำนาจเจริญ บุรีรัมย์ มหาสารคาม สงขลา และนครศรีธรรมราช
2. ข้อมูลจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม แจ้งว่ากิจการโรงสีข้าวที่มีลูกจ้าง ตั้งแต่ 1 คนขึ้นไปทั่วประเทศมี 7,713 โรง
3. จำนวนโรงสีข้าวที่มีอยู่สามารถแยกประเภทออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้
 - โรงสีข้าวเพื่อการพาณิชย์ จำนวน 1,200 โรง
 - โรงสีข้าวเพื่อรับจ้างสีข้าวทั่วไป จำนวน 42,077 โรง
4. โรงสีข้าวแบ่งออกเป็น 3 ขนาด ตามอัตรากำลังการผลิตได้ดังนี้
 - ขนาดเล็ก ปริมาณการสีข้าวไม่เกิน 50 เกวียน/วัน ใช้แรงงาน 1 - 19 คน
 - ขนาดกลาง ปริมาณการสีข้าวตั้งแต่ 51 - 100 เกวียน/วัน ใช้แรงงาน 20 - 49 คน
 - ขนาดใหญ่ ปริมาณการสีข้าวตั้งแต่ 100 เกวียน/วัน ขึ้นไป ใช้แรงงานตั้งแต่ 50 คน ขึ้นไป
5. โรงสีข้าวเพื่อการพาณิชย์ จำนวน 1,200 โรง มีแรงงานไทยทำงาน รวมประมาณ 15,000 คน แรงงานต่างด้าวทำงานรวมประมาณ 10,000 คน
6. เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2541 กรมการจัดหางานได้สำรวจประเภทกิจการที่ขาดแคลนแรงงาน ปรากฏว่ากิจการโรงสีข้าวมีการขาดแคลนแรงงาน จำนวน 11,454 คน
7. นายกสมาคมโรงสีข้าวไทย (นายนิพนธ์ วงษ์ตระหง่าน) ชี้แจงว่าขณะนี้ (3 กรกฎาคม 2541) มีโรงสีข้าวเพื่อการพาณิชย์ ปิดกิจการประมาณ 600 โรง หรือคิดเป็นร้อยละ 50 ของโรงสีข้าวเพื่อการพาณิชย์ โดยแยกเป็น
 - โรงสีข้าวเพื่อการพาณิชย์ขนาดเล็ก ปิดกิจการประมาณ 60 โรง (ร้อยละ 10)
 - โรงสีข้าวเพื่อการพาณิชย์ขนาดกลาง ปิดกิจการประมาณ 180 โรง (ร้อยละ 30)
 - โรงสีข้าวเพื่อการพาณิชย์ขนาดใหญ่ ปิดกิจการประมาณ 360 โรง (ร้อยละ 60)

8. สำนักงานจัดหางานจังหวัด รายงานว่าสาเหตุที่โรงสีหยุดดำเนินการเนื่องจาก

- ไม่มีข้าวเปลือกออกสู่ตลาด
- ข้าวเปลือกมีราคาสูง โรงสีหยุดการรับซื้อ

การหยุดดำเนินการของโรงสี ตามมติของสมาคมโรงสีข้าวไทยมีบ้างแต่จำนวนไม่มากนัก
ค่าจ้างและสวัสดิการ

(1) ประเภทการจ้าง

- รายเดือน เฉลี่ยเดือนละ 4,500 บาท (สูงสุด 8,000 บาท ต่ำสุด 3,500 บาท)
- รายวัน เฉลี่ยเดือนละ 150 บาท (สูงสุด 200 บาท ต่ำสุด 110 บาท)
- ตามผลงานกระสอบละ 1.50 บาท (สูงสุด 3.50 บาท ต่ำสุด 1 บาท)

(2) ความแตกต่างของค่าจ้าง มีความแตกต่างกันระหว่างค่าจ้างแรงงานต่างด้าว และ
แรงงานไทยโดย

- ค่าจ้างแรงงานไทย 162 บาท/วัน
- ค่าจ้างแรงงานต่างด้าว 80 บาท/วัน

(3) สวัสดิการ

- มีการจัดอาหารให้ 2 มื้อ/วัน บางแห่งมีการให้ข้าวสาร 1 ถัง/เดือน (น้ำหนัก 15
กิโลกรัม)

- ที่พักมีการจัดที่พักให้

(4) ระยะเวลาการจ้างงาน/วันหยุด

โดยทั่วไปจะมีการจ้างงานตลอดปี หากมีงานทำไม่ตลอดปี ก็จะเป็นการหยุดทำงาน
ในช่วงเดือนเมษายน ถึงเดือนมิถุนายน โดยมีวันหยุดประจำสัปดาห์ให้ 1 วัน

10. การผ่อนผันหรือไม่ผ่อนผันให้กิจการโรงสีข้าวจ้างแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายจะมีผลดี
และผลเสียดังนี้

1. กรณีผ่อนผัน

ผลดี	ผลเสีย
1. นายจ้าง/เจ้าของสถานประกอบซึ่งขาดแคลนแรงงาน เพราะหาแรงงานไทยทำงานไม่ได้ จะมีแรงงานโดยไม่เกิดภาวะการขาดแคลนแรงงานจนต้องหยุดกิจการ	1. ทำให้นโยบายที่รัฐบาลไม่สนับสนุนให้มีการใช้แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายทำงานอีก ไม่มีผลในทางปฏิบัติ เพราะจะต้องมีการผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายทำงานในอีกหลายกิจการที่ร้องขอให้แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายเช่นกัน
2. ช่วยลดต้นทุนการผลิตของเจ้าของสถานประกอบการ เพราะหากมีการปรับปรุงสภาพการทำงาน อาทิ การลดน้ำหนักการแบกหามเหลือ 50 กิโลกรัม จะทำให้เจ้าของสถานประกอบการต้องเพิ่มทุนในการผลิต ซึ่งต้องผลักรถให้กับผู้บริโภคในที่สุด นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อกิจการผลิตกระสอบ เกษตรผู้ผลิตปอด้วย	2. นโยบายการส่งกลับประเทศจะไม่ได้ผล เนื่องจากหากมีการผ่อนผัน จะทำให้มีการลักลอบเข้ามาของแรงงานต่างด้าวเพิ่มจำนวนมากขึ้น และที่มีอยู่แล้วในประเทศไทยก็จะไม่เดินทางกลับประเทศ
3. ความต้องการมีงานทำของคนไทย ยังมีค่านิยมที่จะไม่ทำงานงานกรรมกร ยังเป็นกิจการที่ไม่มีความก้าวหน้า-ความมั่นคงในหน้าที่การงานไม่มั่นคง ค่าจ้างไม่เหมาะสม จะไม่สามารถจัดหาแรงงานไทยทำงานได้อย่างถาวร ตลอดจนภาครัฐก็ไม่สามารถจัดหาแรงงานไทยให้ทำงานได้ การผ่อนผันจึงช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานได้	3. นายจ้าง/เจ้าของสถานประกอบการจะไม่แก้ไขหรือปรับปรุงสภาพการจ้าง ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต เพื่อจูงใจให้แรงงานไทยเข้ามาทำงาน

ผลดี	ผลเสีย
4. ตอบสนองต่อการรับฟังความคิดเห็นของเอกชนในการร่วมแก้ไขปัญหามากขึ้น อีกทั้งเป็นการใช้เวลาแก่สถานประกอบการในการปรับสภาพการจ้าง และปรับกระบวนการผลิต เพราะภาครัฐไม่สามารถจัดหาแรงงานไทยเข้าทำงานได้ในระยะเวลาอันสั้น อีกทั้งความต้องการแรงงานระดับล่างมีจำนวนมาก ทำให้แรงงานไทยมีโอกาสเลือกงานที่ให้ผลตอบแทน/สวัสดิการที่ดีกว่า และมีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน	4. เพิ่มภาระค่าใช้จ่ายที่รัฐบาลจะต้องรับผิดชอบต่อแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมาย เช่น งบประมาณในการตรวจรักษาแรงงานต่างด้าว ซึ่งรัฐบาลมิได้ตั้งงบประมาณไว้ แต่ต้องมาเจียดจ่ายเพื่อช่วยเหลือแรงงานต่างด้าวด้วย

	5. กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ จำนวนแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่ทำงานอยู่ในประเทศไทยในปัจจุบันเกือบทั้งหมดคือ เป็นแรงงานที่อ้างว่าคนไทยไม่นิยมทำ เพราะฉะนั้นถ้าการผ่อนผันให้กิจการโรงสีข้าว กิจการอื่นก็ต้องได้รับการผ่อนผันด้วย ทำให้ไม่สามารถส่งแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายกลับประเทศภูมิลำเนาได้ และแนวโน้มจะเดินทางเข้ามาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ การทำให้แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายอยู่ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย โดยที่ไม่สามารถจะควบคุมได้ เนื่องจากข้อจำกัดด้านบุคลากรของรัฐ ตลอดจนประสิทธิภาพในการควบคุมดูแลของนายจ้างก็ไม่ได้ผล จะส่งผลให้มีการรวมกลุ่มเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล ซึ่งในภายภาคหน้าจะทำให้แก้ไขปัญหาได้ยากขึ้น และยากต่อการควบคุมปัญหาอาชญากรรม
--	---

2. กรณีไม่ผ่อนผัน

ผลดี	ผลเสีย
1. ตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมาย โดยเฉพาะนโยบายด้านความมั่นคงของชาติ และนโยบายการแก้ไขปัญหาการว่างงาน เพราะหากไม่มีการผ่อนผัน เจ้าของสถานประกอบการจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขสภาพการจ้าง ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต เพื่อจูงใจให้แรงงานไทยเข้ามาทำงาน	1. นายจ้างจะใช้เป็นข้ออ้างในการขุดกิจการเพื่อให้เกิดผลกระทบต่อชาวนา ต่อการส่งออกข้าว

2. นโยบายการผลักดันกลับจะมีผลในทางปฏิบัติมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยลดจำนวนแรงงานต่างด้าวในประเทศ ลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐบาล ลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อคนส่วนใหญ่ในสังคม	2. หากไม่ผ่อนผันนายจ้างจะต้องเพิ่มต้นทุนการผลิต เพราะจะต้องเพิ่มค่าจ้างแรงงานเพิ่มค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงสภาพการจ้าง และการจูงใจแรงงานไทยเข้าทำงาน ซึ่งหากนายจ้างไม่สามารถเพิ่มต้นทุนได้ ก็จะมีแรงงานไทยเข้าทำงานไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทำให้ต้องหยุดกิจการเกิดผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจ และกิจการอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องด้วย
3. นโยบายการไม่ผ่อนผัน ทำให้แรงงานต่างด้าวไม่ลักลอบเข้ามาในประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เข้าสู่ระบบการนำแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย	3. ในลักษณะและสภาพของกิจการที่ต้องใช้แรงงานกรรมกร ซึ่งมีการขาดแคลนอย่างแท้จริง หากไม่มีการผ่อนผันก็จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจ

ผนวก 18

ขั้นตอนการดำเนินงานให้แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว ตามมติคณะรัฐมนตรี

ขั้นตอนการดำเนินงานให้แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายทำงานชั่วคราว ตามมติคณะรัฐมนตรี

วัน-เดือน-ปี	กิจกรรม	หมายเหตุ
21-22 ก.ค. 41 (2 วัน)	1. ประชุมพิจารณาหลักกรรณร่างประกาศจังหวัด ในการกำหนดกิจการ/งาน สัดส่วนที่จะอนุญาต และสถานที่ที่จะดำเนินการ - จัดทำร่างประกาศจังหวัดและร่างประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการ สังคม ที่ผ่านการพิจารณาหลักกรรณ	
21-30 ก.ค. 41 (10 วัน)	2. เตรียมจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องในการออกใบอนุญาต และพิจารณาจัดตั้ง กองทุน - การปรับระบบคอมพิวเตอร์ - การกำหนดออกแบบใบอนุญาต - คู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น	
28 ก.ค. 41	3. ประชุมคณะทำงานแก้ไขแรงงานต่างด้าว พิจารณาเอกสารและขั้นตอน การดำเนินงาน	
3 ส.ค. 41	- ประชุมมอบนโยบายและแนวปฏิบัติแก่สำนักงานจัดหางานจังหวัด/สำนัก จัดหางานกรุงเทพ ที่เกี่ยวข้อง	
5 ส.ค. 41	- ประชุมชี้แจงสถานประกอบการ/นายจ้าง ของแต่ละจังหวัดที่ได้รับ การผ่อนผัน	
5 ส.ค. 41	4. ออกประกาศกระทรวงมหาดไทย	
6 ส.ค. 41	- ออกประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม	
7 ส.ค. - 5 ต.ค. 41 (60 วัน)	5. เริ่มดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ - แจ้งความต้องการตำแหน่งงานที่สำนักงานจัดหางาน/สำนักจัดหางาน กรุงเทพฯ ภายใน 15 วัน (ระหว่างวันที่ 7 - 21 ส.ค. 41) - ประกาศตำแหน่งงานหลังจากยื่นความจำนงแล้ว 3 วัน โดยสำนักงาน จัดหางานจังหวัด/สำนักจัดหางานกรุงเทพ บรรจุคนไทยภายใน 14 วัน (ระหว่าง วันที่ 10 ส.ค. - 6 ก.ย. 41) - จัดทำทะเบียนแรงงานต่างด้าว โดยนายจ้างยื่นหลักฐานต่อหน่วยงานของ กรมการปกครอง - นายจ้างนำแรงงานต่างด้าวรายงานตัวและขอประกันตัว จากหน่วยงานของ กรมตำรวจนำแรงงานต่างด้าวเข้าตรวจสุขภาพต่อหน่วยงานสาธารณสุข - ขอรับใบอนุญาตทำงานจากสำนักงานจัดหางานจังหวัด/สำนักงานกรุงเทพ	

ฝ่ายประสานการตรวจสอบ
สำนักงานจัดระบบแรงงานต่างด้าว

ขั้นตอนการผ่อนผันให้ผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ระหว่างรอการส่งกลับทำงานชั่วคราว

